

**Sprawozdanie Zarządu
z Działalności Grupy Kapitałowej Orbis
za 2008 rok**

30 marca 2009 r.

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA SPÓŁKI ORBIS S.A.	3
1.1 PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA ORBIS S.A.	3
1.2 ŁAD KORPORACYJNY	5
1.2.1 Deklaracja ładu korporacyjnego	5
1.2.2 Skład akcjonariatu Orbis S.A.	7
1.2.3 Skład organów Orbis S.A. zarządzającego i nadzorującego	7
1.2.4 Zasady działania organów Orbis S.A.	8
1.2.5 Kontrola wewnętrzna	8
2. SPÓŁKI WCHODZĄCE W SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ ORBIS	9
2.1 SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ	9
2.2 OPIS PODMIOTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ ORBIS OBJĘTYCH KONSOLIDACJĄ	12
2.2.1 Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.	12
2.2.2 UAB Hekon	13
2.2.3 Orbis Kontrakty Sp. z o.o.	13
2.2.4 PBP Orbis Sp. z o.o.	13
2.2.5 Orbis Transport Sp. z o.o.	14
2.2.6 Orbis Casino Sp. z o.o.	15
2.3 ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY	16
3. CZYNNIKI ISTOTNE DLA ROZWOJU GRUPY, W TYM OPIS PODSTAWOWYCH RYZYK I ZAGROŻEŃ, PERSPEKTYWY ZMIAN CZYNNIKÓW	17
3.1 CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	17
3.1.1 Czynniki makroekonomiczne	17
3.1.2 Trendy rynkowe	18
3.1.3 Otoczenie prawne	21
3.2 CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	22
3.2.1 Program inwestycji Grupy Kapitałowej	22
3.2.2 Zatrudnienie i koszty osobowe	23
3.3 PERSPEKTYWY GRUPY KAPITAŁOWEJ	24
3.3.1 Prognoza ruchu turystycznego	24
3.3.2 Plany na następne okresy	25
4. WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ORBIS	27
4.1 RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	27
4.2 WYNIKI OPERACYJNE WIODĄCYCH SPÓŁEK GRUPY KAPITAŁOWEJ	28
4.2.1 Grupa Hotelowa Orbis	28
4.2.2 Grupa Kapitałowa PBP Orbis	29
4.2.3 Grupa Kapitałowa Orbis Transport	30
5. BILANS GRUPY KAPITAŁOWEJ ORBIS	31
5.1 OPIS POZYCJI BILANSOWYCH	31
5.2 KREDYTY I POŻYCZKI	32
6. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	33
7. ANALIZA WSKAŹNIKOWA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	33
7.1 WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI	33
7.2 WSKAŹNIKI AKTYWNOŚCI	34
7.3 WSKAŹNIKI FINANSOWANIA	35
8. WYDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU	36
9. INFORMACJA O PODMIOCIE UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	36
10. OCENA RÓŻNIC MIĘDZY WYNIKAMI PROGNOZOWANYMI I OSIĄGNIĘTYMI	36

1. CHARAKTERYSTYKA SPÓŁKI ORBIS S.A.

1.1 Przedmiot działalności przedsiębiorstwa Orbis S.A.

Orbis Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie powstała w wyniku przekształcenia Państwowego Przedsiębiorstwa Orbis, na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. z 1990 r. nr 51 poz. 298 z późn. zm.). Dnia 17 grudnia 1990 r. został sporządzony akt notarialny przekształcenia Przedsiębiorstwa Państwowego Orbis w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa (Akt Notarialny nr Rep. A 1882/90).

W dniu 9 stycznia 1991 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy Wydział XVI Gospodarczy wydał postanowienie o wpisaniu ORBIS Spółki Akcyjnej do rejestru handlowego (RHB 25134).

Dnia 28 czerwca 2001 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Orbis Spółki Akcyjnej do rejestru przedsiębiorców.

Orbis Spółka Akcyjna jest zarejestrowana pod numerem KRS 0000022622 w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, aktualnie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, a zmiany objęte w/w tekstem zostały zarejestrowane przez Sąd Rejestrowy w Warszawie w dniu 13 grudnia 2007 r.

Spółka działa na podstawie Statutu, którego tekst jednolity został przyjęty przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Orbis Spółki Akcyjnej w dniu 20 listopada 2007 r. (Akt Notarialny Rep. A nr 5164/2007).

Przedmiot działalności Spółki to:

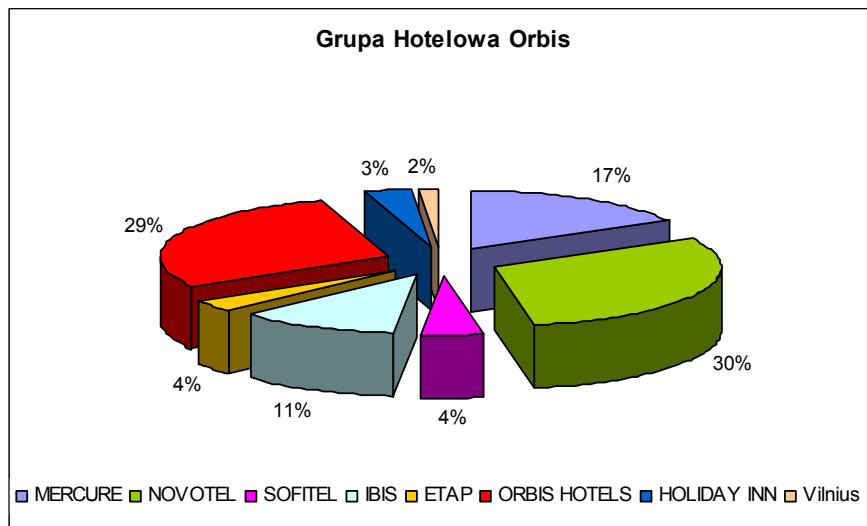
- działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane,
- działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów,
- hotele i podobne obiekty zakwaterowania,
- działalność usługowa związana z żywnością,
- pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany,
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli,
- pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych,
- działalność agencji reklamowych,
- pozostała działalność wydawnicza,
- sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana,
- sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych,
- pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- pozostałe pośrednictwo pieniężne,
- działalność związana z grami losowymi i zakładami wzajemnymi,
- pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe,
- działalność pozostałych agencji transportowych,
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi,
- zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. w strukturze Orbis S.A. funkcjonowało 41 hoteli, których Spółka jest operatorem, zlokalizowanych w 27 dużych miastach i miejscowościach wypoczynkowych w Polsce, o łącznej zdolności eksploatacyjnej wynoszącej 8 323 pokoje. Hotele należące do Orbis S.A. działają pod markami Accor: Sofitel, Novotel i Mercure oraz markami Orbis Hotels i Holiday Inn.

Orbis S.A. zarządza dodatkowo, na podstawie umowy o zarządzanie, dwoma hotelami: Mercure Fryderyk Chopin w Warszawie i Sofitel we Wrocławiu oraz jest właścicielem siedmiu budynków hotelowych marki Etap oraz jednego marki Mercure, których operatorem jest spółka zależna Hekon – Hotele Ekonomiczne S.A. Hotele Spółki oferują pełną obsługę gastronomiczną, dysponują profesjonalnie wyposażonymi salami konferencyjnymi i Business Centre, posiadają zaplecze rekreacyjne i SPA. Potencjał ten plasuje sieć hotelową Orbis na pierwszym miejscu w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej.

Spółki Orbis S.A., Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A., UAB Hekon oraz Orbis Kontrakty Sp. z o.o. tworzą Grupę Hotelową Orbis (operującą 60-oma obiektami i zarządzającą 3 obiektami). Oprócz marek wymienionych powyżej w grupie funkcjonują hotele marki Ibis i Etap.

Wykres 1. Struktura pokoi hotelowych wg marek

Kurs akcji Orbis S.A.

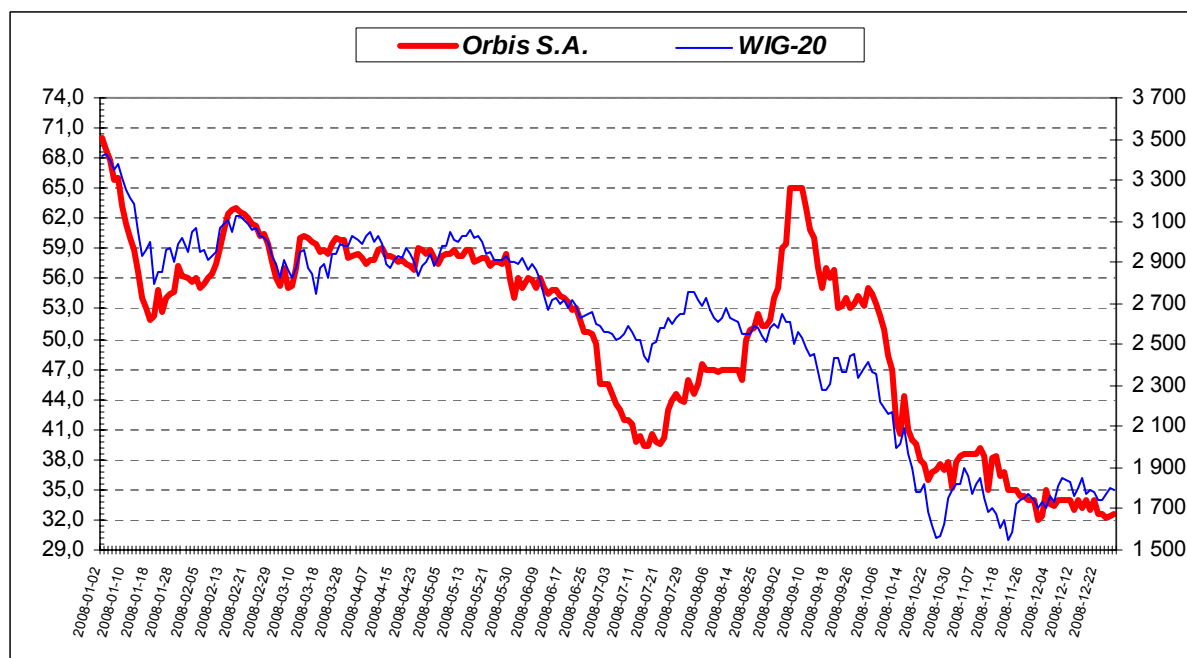
W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku kurs akcji Orbis S.A. znajdował się w przedziale 32,00 -70,00 zł. Rozpiętość pomiędzy notowaniem najwyższym i najniższym wyniosła 38,00 zł, co stanowiło 118,8% ceny najniższej.

W analizowanym okresie przeważała tendencja spadkowa kursu. Tendencje wzrostowe kursu akcji Orbisu występowały w następujących okresach: 06.02.2008-18.02.2008; 22.07.2008-09.09.2008. (z lokalnymi korektami). Ostatniego dnia analizowanego okresu tj. 31 grudnia 2008 r. kurs akcji osiągnął poziom 32,55 zł. Średni obrót walorami Orbisu w okresie I-XII 2008 r. wyniósł 45.017 sztuk.

Wykres 2. Kurs akcji Orbis S.A. i indeksu WIG-20 w okresie od 01.01.2008 r. do 31.12.2008 r.

pln

pkt

1.2 Ład korporacyjny

1.2.1 Deklaracja ładu korporacyjnego

Orbis S.A. stosuje zasady „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”, które są dostępne na stronie <http://corp.gov.gpw.pl/assets/library/polish/dobrepraktyki2007.pdf> i w siedzibie Giełdy Papierów Wartościowych.

W raporcie bieżącym nr 4/2008 Spółka poinformowała o niestosowaniu niektórych zasad „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”. Raport dostępny jest na stronie internetowej spółki www.orbis.pl.

Orbis S.A. odstąpił od następujących postanowień zasad ładu korporacyjnego:

Zasada II.1. Zasada ta nie będzie stosowana przez Orbis S.A. w sposób trwały częściowo. Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową, lecz nie będzie na niej umieszczać informacji wymaganych przez ppkt. 4), 6), 7), 10) i 11) tejże zasady. Ma na to wpływ kilka przyczyn, wśród których należy wymienić w szczególności zaostreżenie obowiązków informacyjnych w stosunku do obowiązujących przepisów prawa (ppkt. 4 i 10) oraz w stosunku do aktualnej praktyki korporacyjnej Spółki (ppkt. 6 i 7), a także niejasność brzmienia tych części Zasady II.1 (ppkt. 7 i 10). Orbis S.A. deklaruje rozważenie stopniowego wprowadzenia odpowiednich mechanizmów korporacyjnych, a zwłaszcza dodatkowych środków organizacyjnych i technicznych, umożliwiających stosowanie w powyższym zakresie zasad ładu korporacyjnego. Obowiązki publikacyjne nałożone na emitentów (zwłaszcza w ppkt. 6, 7 i 10) są też w znacznej części nowe – rozłożenie ewentualnej implementacji tych zasad w czasie jest również uzasadnione racjonalizacją związanych z tym kosztów.

Ad. II.1.4. – ta część Zasady II.1., dotycząca obowiązku umieszczenia na stronie internetowej materiałów na walne zgromadzenie, wyznacza emitentowi krótszy (co najmniej 14 dni przed wyznaczoną datą walnego zgromadzenia) termin na ich upublicznienie w porównaniu z 8-dniowym terminem, wynikającym z przepisów rozporządzenia w sprawie raportów bieżących i okresowych. Spółka stosuje się obecnie do wymagań wynikających z regulacji prawnych i, w jej ocenie, przestrzeganie tej części Zasady II.1. wymaga odpowiedniej zmiany harmonogramu pracy organów Spółki, tak by informacje w wymaganym zakresie i terminie 2 zostały opublikowane na stronie internetowej. Kierując się treścią zasady II.1.4., Spółka podejmie starania, żeby te informacje były dostępne dla inwestorów jak najwcześniej. Do tego czasu Spółka będzie jednak wykonywała obowiązki informacyjne, związane z odbywaniem walnych zgromadzeń, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Treść odpowiednich raportów Spółki będzie zamieszczana na korporacyjnej stronie internetowej.

Ad. II.1.6. - treść tej części zasady odnosi się w znacznej mierze do nowych obowiązków Rady Nadzorczej (obowiązki sprawozdawcze), które nie były wymagane w myśl uprzednio obowiązujących zasad ładu korporacyjnego, co oznacza przede wszystkim konieczność zmian o charakterze merytorycznym w programie prac Rady. Ponadto, na podstawie treści tej zasady trudno jest określić precyzyjnie, jakim stopniem szczegółowości powinny się odznaczać sprawozdania Rady Nadzorczej w części dotyczącej pracy komitetów Rady oraz oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem. W zakresie wymogu publikowania sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej zasada ta nie jest skorelowana z treścią Zasady III.1. Należy zwrócić uwagę, że Spółka nie stosowała dotychczas Zasady Nr 28 (z poprzedniej wersji zasad ładu korporacyjnego), która wymagała składania przez komitety rocznych sprawozdań ze swojej działalności. Spółka informuje również w treści niniejszego raportu o trwałym niestosowaniu Zasady III.8., gdyż obowiązujące regulacje wewnętrzne dotyczące pracy komitetów Rady Nadzorczej nie są w pełni zgodne z Załącznikiem I do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych (...). Spółka deklaruje również częściowe nieprzestrzeganie Zasady III.1.

Ad. II.1.7. – wymóg zamieszczania na stronie internetowej pytań akcjonariuszy zadawanych przed i w trakcie walnego zgromadzenia, oraz udzielonych odpowiedzi wymaga wdrożenia przez Spółkę szczególnych i wymagających znacznych nakładów procedur. Treść tej zasady dość ogólnie obejmuje wszelkie sprawy objęte porządkiem obrad, co może dotyczyć zarówno spraw o charakterze organizacyjnym jak i spraw merytorycznych. Udzielanie informacji o charakterze merytorycznym leży w kompetencji Zarządu, który zgodnie z obowiązującymi przepisami nie ma obowiązku udzielania odpowiedzi na pytania akcjonariuszy poza Walnym Zgromadzeniem. Spółka przewiduje również trudności z ustaleniem, czy konkretna osoba zwracająca się z pytaniem przed Walnym Zgromadzeniem jest akcjonariuszem, i czy w konsekwencji treść pytania i udzielonej odpowiedzi powinna być umieszczona na stronie internetowej. Powyższe wątpliwości powodują obawy, że stosowanie Zasady II.1.7. zbyt sformalizuje prowadzenie polityki informacyjnej Spółki. Spółka deklaruje jednak, iż rozważy możliwość zastosowania odpowiednich procedur wewnętrznych w celu stosowania tej zasady.

Ad. II.1.10. - informacje na temat zdarzeń skutkujących nabyciem lub ograniczeniem praw po stronie akcjonariusza, mogących stanowić podstawę podejmowania decyzji inwestycyjnych (Zasada II.1.10) są publikowane przez Spółkę w formie raportów, w przypadkach określonych w przepisach regulujących publiczny obrót instrumentami finansowymi. Raporty te są następnie umieszczane na korporacyjnej stronie internetowej Spółki. Należy podkreślić, że strona internetowa Spółki ma jedynie dodatkowy walor informacyjny, natomiast inwestorzy powinni podejmować decyzje na podstawie raportów przekazywanych zgodnie z ustawą o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do

zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Wymóg traktowania strony internetowej jako wyłącznego środka informowania inwestorów o grupie zdarzeń, scharakteryzowanych bardzo nieprecyzyjnie w Zasadzie II.1.10., sprawia, że jej stosowanie może wiązać się z ryzykiem dla emitentów. W zakresie ppkt 10., emitent zobowiązany jest do kwalifikowania poszczególnych zdarzeń jako zdarzeń korporacyjnych i innych zdarzeń o podobnym charakterze, kwalifikowaniu takich zdarzeń jako mogących mieć wpływ na cenę akcji spółki (decyzje inwestycyjne) oraz publikowania ich w odpowiednim terminie.

Ad. II.1.11. - w zakresie Zasady II.1.11., Spółka nie dysponuje obecnie mechanizmem uzyskiwania i podawania do publicznej wiadomości informacji na temat powiązań Członka Rady Nadzorczej z akcjonariuszem dysponującym akcjami reprezentującymi nie mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Spółka nie stosuje w sposób trwały Zasady III.2. Informacje dotyczące Członków Rady Nadzorczej są dostępne publicznie jedynie w takim zakresie, w jakim wymagają tego przepisy prawa.

Zasada II.3. i Zasada III.9. Zgodnie z Kodeksem spółek handlowych, rozszerzenie uprawnień rady nadzorczej powinno nastąpić poprzez zmianę statutu. Kompetencje Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki są określone w jej Statucie, który nie przewiduje konieczności występowania do Rady Nadzorczej o zgodę na zawarcie umowy lub innej transakcji z uwagi na to, że drugą stroną jest podmiot powiązany. Przewiduje natomiast taki obowiązek, jeżeli wartość danej transakcji przekracza określoną kwotę. Poza takimi czynnościami, Zarząd może też zwracać się do Rady Nadzorczej o wyrażenie opinii bądź uchwał w innych sprawach. W ocenie Spółki, obecne brzmienie Statutu jest dostosowane do rozmiaru jej przedsiębiorstwa oraz prowadzonej działalności. Zarząd Spółki nie zamierza w najbliższym czasie występować z inicjatywą zmiany Statutu w powyższym zakresie. W praktyce, stosowanie tej zasady utrudnia także mało precyzyjne określenie rodzaju umów, w stosunku do których dodatkowe kompetencje miałyby być przyznane Radzie Nadzorczej. Kryteria uznania umowy za „istotną”, „typową”, lub zawieraną „na warunkach rynkowych” są bardzo nieostre, a nawet mogą powodować różnice w ocenie pomiędzy zarządem i radą nadzorczą. Z powyższych względów Zasady II.3. i III.9 nie są przez Orbis S.A. przestrzegane w sposób trwały. Zarząd Orbis S.A. pragnie jednak podkreślić, że transakcje z akcjonariuszami oraz innymi osobami, których interesy wpływają na interes Spółki, dokonywane są ze szczególną starannością.

Zasada III.1. Zasada ta nie jest stosowana przez Spółkę w sposób trwały w zakresie ppkt.1). Spółka przewiduje, że w tej części Zasada III.1.1. będzie stosowana w terminie późniejszym. Rada Nadzorcza Spółki nie widzi obecnie możliwości, by w zakres swoich zadań w najbliższym czasie włączyć stałą kontrolę funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem. Rada Nadzorcza rozważy taką decyzję, uwzględniając również podział zadań w ramach funkcjonujących komitetów Rady, tak by zastosowane środki kontroli umożliwiały regularną roczną ocenę funkcjonowania w Spółce powyższych systemów.

Zasada III. 2. i Zasada III. 4. Zasady te w ocenie Spółki przewidują zaostrenie obowiązków informacyjnych Członków Rady Nadzorczej Spółki w stosunku do wcześniej obowiązujących zasad ładu korporacyjnego, dotyczących analogicznych zagadnień. Ich aktualne brzmienie nie usuwa też wątpliwości co do stopnia konkretności określenia relacji pomiędzy Członkiem Rady Nadzorczej a akcjonariuszem, oraz pojęcia konfliktu interesów, które były zasadniczą przyczyną nie stosowania przez Spółkę tych zasad w poprzednim brzmieniu. Z uwagi na strukturę własnościową Spółki brak precyzyjnego określenia powyższych kwestii w dobrych praktykach ma bardzo istotne znaczenie, jeżeli w wyniku stosowania tych zasad miałyby następować nie uczestniczenie w pracach Rady Nadzorczej części jej członków.

Zasada III. 8. Zasada ta dotyczy zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej. Spółka nie deklarowała przestrzegania zasad ładu korporacyjnego, w ich poprzednim brzmieniu, dotyczących niezależnych członków rady nadzorczej oraz wewnętrznych komitetów rady pracujących z ich udziałem. Zasady te uległy zmianie, w wyniku której Spółka przestrzega obecnie Zasady III.6. i III.7. Wewnętrzne regulaminy prac komitetów Rady Nadzorczej nie są jednak obecnie dostosowane w pełni do Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych (...). W ocenie Spółki, stosowanie Zalecenia Komisji Europejskiej dotyczące zadań i funkcjonowania komitetów rady nadzorczej powinno spełniać podstawowe założenia tego dokumentu. Stopień transpozycji postanowień Zalecenia powinien jednak uwzględniać również wielkość struktury organizacyjnej spółki oraz kompetencje rady nadzorczej, wynikające z prawa krajowego.

1.2.2 Skład akcjonariatu Orbis S.A.

Stan posiadania akcji Orbis S.A., ustalony na dzień 31 grudnia 2008 r., w oparciu o zawiadomienia określone w art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych:

Tabela 1. Skład akcjonariatu spółki na dzień 31.12.2008 r.

Nazwa udziałowca	Liczba akcji / liczba głosów na WZA	udział w kapitale zakładowym / liczba głosów na WZA
Accor S.A. (w tym spółka zależna Accor S.A. – Accor Polska Sp. z o.o. – 4,99%)	23 043 108	50,01%
BZ WBK AIB Asset Management S.A. – klienci objęci umowami o zarządzanie, fundusze inwestycyjne BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	10 326 519	22,41%
Commercial Union OFE BPH CU WBK	2 338 652	5,08%

1.2.3 Skład organów Orbis S.A. zarządzającego i nadzorującego

Skład organów Spółki, zarządzającego i nadzorującego, w okresie od 01.01.2008 r. do 31.12.2008 r. był następujący:

Tabela 2. Skład organów spółki

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Zarząd	Prezes	Jean-Philippe Savoye
	I Wiceprezes	Krzysztof Andrzej Gerula (do 11.06.2008 r.)
	Wiceprezes	Ireneusz Andrzej Węglowski
	Członek	Yannick Yvon Rouvrais
	Członek	Marcin Szewczykowski
Rada Nadzorcza	Przewodniczący	Claude Moscheni
		Jacek Kseń
		Michael Flaxman
		Christophe Guillemot
		Erez Boniel
		Christian Karaoglanian
		Elżbieta Czakiert
		Artur Gabor
		Jarosław Szymański
		Andrzej Procajło

Zamiana osób zarządzających

- Pan Krzysztof Gerula, I Wiceprezes Zarządu Orbis S.A. złożył na piśmie datowanym 09.06.2008 roku rezygnację ze skutkiem na 11.06.2008 roku z pełnienia funkcji w Zarządzie Orbis S.A.
- W dniu 19 czerwca 2008 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała skład Zarządu VII kadencji (patrz raport bieżący nr 17/2008).

Znany Spółce stan posiadania akcji „Orbis” S.A. przez Członków Zarządu na dzień sprawozdania przedstawia się następująco:

1. Jean-Philippe Savoye - Prezes Zarządu posiada 1 000 akcji „Orbis” S.A.
2. Ireneusz Andrzej Węglowski - Wiceprezes Zarządu posiada 3 000 akcji „Orbis” S.A.
3. Yannick Yvon Rouvrais - Członek Zarządu nie posiada akcji „Orbis” S.A.
4. Marcin Szewczykowski - Członek Zarządu nie posiada akcji „Orbis” S.A.

Znany Spółce stan posiadania akcji „Orbis” przez Członków Rady Nadzorczej VII kadencji na dzień sprawozdania przedstawia się następująco:

1. Claude Moscheni nie posiada akcji „Orbis” S.A.
2. Jacek Kseń nie posiada akcji „Orbis” S.A.
3. Michael Flaxman nie posiada akcji „Orbis” S.A.
4. Christophe Guillemot nie posiada akcji „Orbis” S.A.
5. Erez Boniel nie posiada akcji „Orbis” S.A.
6. Christian Karaoglanian nie posiada akcji „Orbis” S.A.
7. Elżbieta Czakiert posiada 511 akcji „Orbis” S.A.
8. Artur Gabor nie posiada akcji „Orbis” S.A.
9. Jarosław Szymański nie posiada akcji „Orbis” S.A.
10. Andrzej Procajto nie posiada akcji „Orbis” S.A.

1.2.4 Zasady działania organów Orbis S.A.

Spółka działa na podstawie Statutu, którego ostatni tekst jednolity został ustalony przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Orbis Spółki Akcyjnej w dniu 19.06.2008 roku (Akt Notarialny Rep. A nr 2475/2008).

Kadencja wspólna członków Zarządu trwa 3 lata. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje Prezesa Zarządu oraz - po zasięgnięciu opinii Prezesa Zarządu – pozostałych członków Zarządu. Prezes, członek Zarządu lub cały Zarząd mogą być odwołani przez Radę Nadzorczą przed upływem kadencji. Sprawy nie przekraczające zakresu zwykłych czynności Spółki może prowadzić każdy członek Zarządu bez podejmowania uchwały Zarządu. Do zwykłego zakresu czynności należy kierowanie całokształtem działania Spółki oraz takie czynności prawne i faktyczne Zarządu, jakie w normalnych warunkach powinny być podejmowane w celu należytego wykonywania zadań Spółki. Sprawy przekraczające zwykły zakres czynności Spółki oraz sprawy, których zamiar realizacji spotkał się ze sprzeciwem któregoś z członków Zarządu wymagają podjęcia uchwały na posiedzeniu Zarządu. Szczegółowy tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu, który uchwała Zarząd, a zatwierdza Rada Nadzorcza.

Podjęcie przez Zarząd wszelkich działań mających wpływ na kapitał zakładowy Spółki oraz innych działań o charakterze strategicznym, wymienionych w Statucie Spółki (np. propozycje dotyczące wypłaty dywidendy), wymagają uzyskania uprzedniej zgody Rady Nadzorczej.

Kadencja wspólna członków Rady Nadzorczej trwa 3 lata. Członków Rady Nadzorczej, poza trzema członkami wybieranymi przez pracowników zatrudnionych w Spółce, wybiera Walne Zgromadzenie. Pracownicy Spółki mogą przed upływem kadencji odwołać członka Rady Nadzorczej przez nich wybranego. Wniosek o odwołanie członka Rady Nadzorczej wymaga podpisu jednej piątej liczby wyborców. Rada nadzorcza, zgodnie z postanowieniem Statutu Spółki, uchwaliła swój regulamin, który określa jej organizację i sposób wykonywania czynności.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd w terminie 6 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej wybranych przez pracowników albo na wniosek akcjonariuszy przedstawiających co najmniej 1/10 kapitału zakładowego. Walne Zgromadzenie jest ważne, jeżeli liczba reprezentowanych na nim akcji wynosi przynajmniej 25% kapitału zakładowego Spółki. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów oddanych za uchwałą, o ile Statut nie stanowi inaczej lub bezwzględnie obowiązujące przepisy Kodeksu spółek handlowych nie wymagają innej większości. Uchwałę uważa się za przyjętą, gdy liczba głosów oddanych za uchwałą jest większa niż liczba głosów oddanych przeciwko uchwale. Głosów wstrzymujących nie liczy się. Każda akcja daje na Walnym Zgromadzeniu prawo do jednego głosu.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy m.in. zmiana Statutu Spółki, zmiana przedmiotu działalności Spółki, rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy, powzięcie uchwały o podziale zysków lub o pokryciu strat, połączenie, podział lub przekształcenie Spółki oraz rozwiązanie i likwidacja Spółki. Nabycie i zbycie nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości nie wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia, z wyjątkiem zbycia takich składników majątku o wartości transakcyjnej powyżej 200.000.000 zł netto. Walne Zgromadzenie, zgodnie z postanowieniem Statutu Spółki, uchwaliło swój regulamin, określający szczegółowo tryb prowadzenia obrad.

1.2.5 Kontrola wewnętrzna

Kontrola wewnętrzna funkcjonująca w Grupie Kapitałowej Orbis opiera się na kontroli funkcjonalnej sprawowanej przez kadrę kierowniczą w poszczególnych hotelach i jednostkach Grupy. Kontrola ta oparta jest na procedurach operacyjnych oraz procedurach kontroli i nadzoru, wdrożonych w poszczególnych komórkach organizacyjnych. Elementem zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych jest kontrola wewnętrzna sprawowana przez Audyt Wewnętrzny spółek Grupy. System kontroli wewnętrznej obejmuje najistotniejsze procesy Grupy, w tym obszary mające bezpośrednio lub pośrednio wpływ na prawidłowość sprawozdań finansowych. Audyty wewnętrzne przeprowadzane są na polecenie i w zakresie określonym przez Zarząd i w porozumieniu z Komitetem Audytu wyłonionym w Radzie Nadzorczej.

2. SPÓŁKI WCHODZĄCE W SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ ORBIS

2.1 Skład Grupy Kapitałowej

Według stanu na 31 grudnia 2008 r. w skład Grupy Kapitałowej Orbis wchodziły następujące Spółki prawa handlowego:

Tabela 3. Podmioty wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Orbis, zależne i stowarzyszone.

nazwa, forma prawna i siedziba spółki	kapitał zakładowy w PLN	% udziału jednostki dominującej w kapitale zakładowym	% udziału jednostki dominującej w głosach na walnym zgromadzeniu	przedmiot działalności
jednostka dominująca				
Orbis S.A. Warszawa	517 754	-	-	Hotelarstwo i gastronomia
podmioty zależne bezpośrednio				
Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. Warszawa	300 000	100,00	100,00	hotelarstwo i gastronomia
Orbis Transport Sp. z o.o. Warszawa	35 167	98,88	98,88	przewozy osobowe, wynajem i leasing taboru samochodowego
PBP Orbis Sp. z o.o. Warszawa	24 667	95,08	95,08	biuro podróży – detal i touroperatorstwo
WT WILKASY Sp. z o.o. Wilkasy	1 650	100,00	100,00	hotelarstwo, gastronomia, rekreacja
Orbis Kontrakty Sp. z o.o. Warszawa	100	80,00	80,00	organizacja zakupów na rzecz hotelu zarządzanych przez wspólników
podmioty stowarzyszone bezpośrednio				
Orbis Casino Sp. z o.o. Warszawa	4 800	33,33	33,33	kasyna i salony gier losowych
podmioty zależne pośrednio				
Orbis Transport Sp. z o.o. Warszawa	35 167	0,17	0,17	przewozy osobowe, wynajem i leasing taboru samochodowego
PKS Gdańsk Sp. z o.o. Gdańsk	15 200	99,05	99,05	transport
UAB Hekon Wilno	9 383	100,00	100,00	hotelarstwo i gastronomia
PKS Tarnobrzeg Sp. z o.o. Tarnobrzeg	7 952	99,05	99,05	transport
Capital Parking Sp. z o.o. Warszawa	553	99,05	99,05	wynajem miejsc parkingowych, samochodów
PMKS Sp. z o.o. Tarnobrzeg	2 878	70,82	70,82	miejska komunikacja autobusowa
Orbis Kontrakty Sp. z o.o. Warszawa	100	20,00	20,00	organizacja zakupów na rzecz hotelu zarządzanych przez wspólników
Inter Bus Sp. z o.o. Warszawa	460	99,05	99,05	przewozy autokarowe

Portfel inwestycyjny Orbis S.A. obejmuje inwestycje o charakterze strategicznym i komercyjnym.

Portfel strategiczny tworzą udziały i akcje w spółkach:

- a) **Hekon–Hotele Ekonomiczne S.A.** – operator hoteli działających pod czterema markami Accor: ośmiu hoteli marki Ibis, siedmiu marki Etap i dwóch marki Novotel oraz jednego marki Mercure. Dodatkowo spółka zarządza hotelem marki Ibis w Warszawie, jak również powołała jednoosobową spółkę prawa litewskiego z siedzibą w Wilnie pod nazwą UAB Hekon do prowadzenie hotelu Novotel Vilnius. Sytuacja finansowa Hekon–Hotele Ekonomiczne S.A. jest stabilna. Hotele osiągają wzrost przychodów przy wysokiej efektywności operacyjnej.
- b) **Polskie Biuro Podróży Orbis Sp. z o.o. i Orbis Transport Sp. z o.o.** – spółki-córki wyodrębnione w 1993 r. w toku procesu restrukturyzacji i prywatyzacji Orbisu. Komplementarność działalności gospodarczej prowadzonej przez obie spółki i przedmiotu działalności Orbis S.A. przesądza o wzajemnych korzyściach wszystkich trzech podmiotów współdziałających na szczeblu operacyjnym na zasadach handlowych. Każda ze spółek-córek ma ugruntowaną pozycję rynkową.
- c) **Orbis Kontrakty Sp. z o.o.** – spółka zawiązana 24 stycznia 2005 r. (rejestracja 14.02.2005 r.) przez Orbis S.A. wspólnie z Hekon–Hotele Ekonomiczne S.A. w celu organizacji zakupów na rzecz hoteli zarządzanych przez wspólników. Działalność spółki, rozpoczęta w kwietniu 2005 r., jest ukierunkowana na optymalizację kosztów operacyjnych każdego ze wspólników, a co za tym idzie efektów zarządzanych przez nich hoteli.

Na portfel komercyjny składają się udziały i akcje następujących spółek:

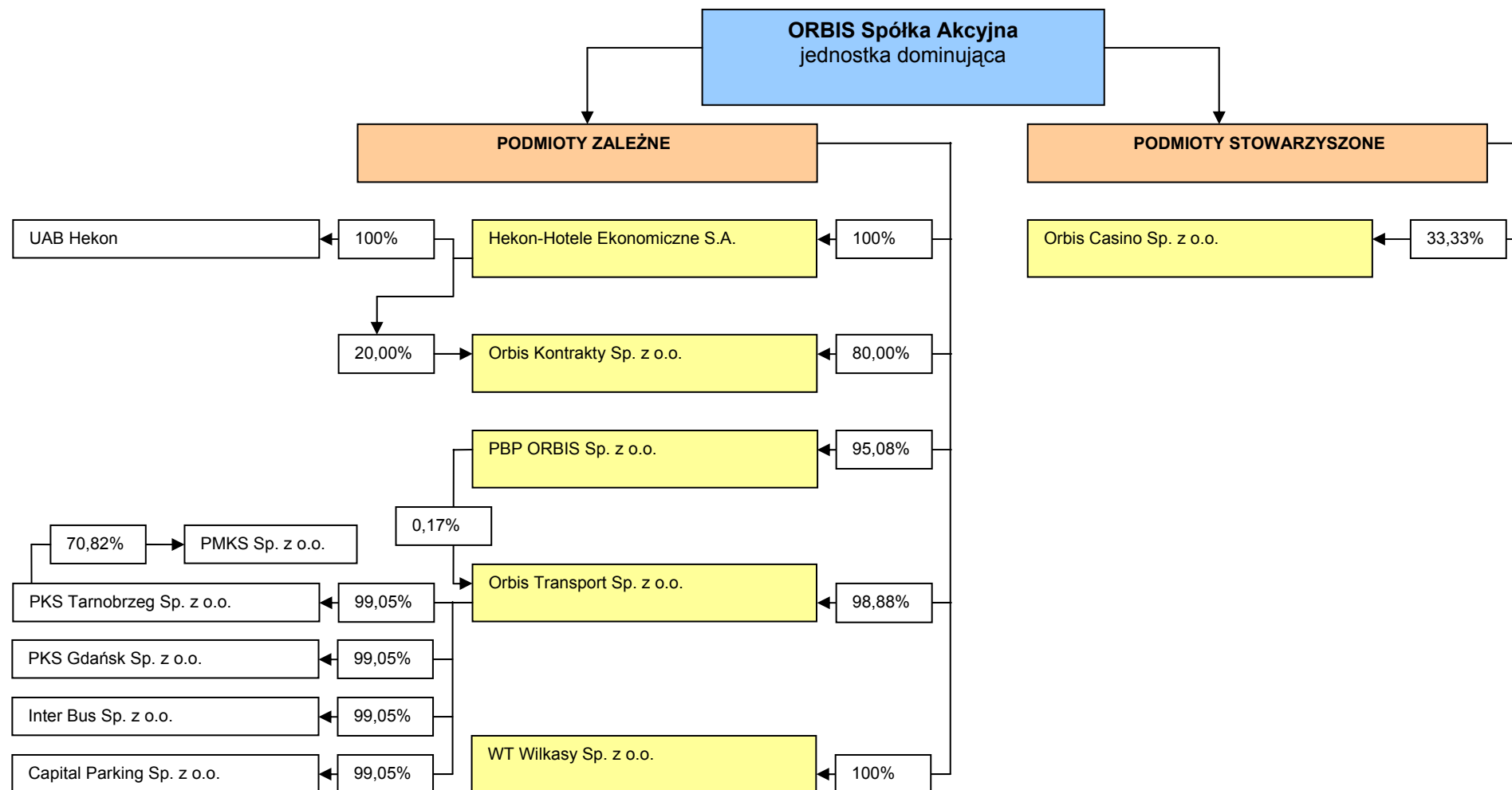
- a) **Orbis Casino Sp. z o.o.** - spółka zawiązana w 1989 r. i prowadząca obecnie 10 kasyn i 5 salonów gier. Orbis Casino należy do czołówki operatorów działających w branży gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach. Sytuacja finansowa spółki jest stabilna.
- b) **Wioska Turystyczna WILKASY Sp. z o. o.** - spółka o charakterze ośrodka wypoczynkowego. Wioska oferuje usługi noclegowo-gastronomiczne, konferencyjne i rekreacyjne w regionie Wielkich Jezior Mazurskich, stanowiąc uzupełnienie mrawowskiej oferty Orbis S.A.

Ponadto Orbis S.A. posiada udziały i akcje mniejszościowe, objęte w ramach konwersji wierzytelności bądź w spółkach pozbawionych perspektyw rozwojowych. Do tej kategorii zaliczają się spółki: Bank Współpracy Europejskiej S.A., Polskie Hotele Sp. z o.o. w likwidacji, Tarpan Sp. z o.o. w likwidacji oraz Walewice Sp. z o.o. w likwidacji.

Inne spółki Grupy Kapitałowej posiadają również niewielkie procentowo udziały w różnych spółkach niewymienionych w tabeli 1, co przybliżono w dalszej części Sprawozdania.

Wartość akcji i udziałów, liczona w cenach nabycia, posiadanych bezpośrednio przez Orbis S.A., wyniosła na dzień sprawozdawczy 498 787 tys. zł. Ta sama pozycja w wartości bilansowej to 496 119 tys. zł. Akcje i udziały posiadane w spółkach: BWE S.A., Polskie Hotele Sp. z o.o., Tarpan Sp. z o.o. i Walewice Sp. z o.o. są w całości objęte odpisem aktualizującym i ich wartość bilansowa na dzień 31.12.2008 r. wynosi zero.

Wykres 3. Graficzne przedstawienie struktury organizacyjnej grupy kapitałowej emitenta oraz informacja na temat rodzaju powiązań w grupie.*

* % udział w podmiocie zależnym pośrednio jest kalkulowany z uwzględnieniem % udziału Orbis S.A. w spółkach zależnych bezpośrednio.

2.2 Opis podmiotów Grupy Kapitałowej Orbis objętych konsolidacją

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Orbis, oprócz sprawozdania finansowego spółki Orbis S.A., obejmuje:

- sprawozdanie finansowe Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. oraz sprawozdanie finansowe UAB Hekon – podmiotu zależnego Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. konsolidowane metodą pełną,
- sprawozdanie finansowe Orbis Kontrakty Sp. z o.o. – podmiotu zależnego (80% - Orbis S.A. i 20% - Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.), konsolidowane metodą pełną,
- sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PBP Orbis i sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Orbis Transport konsolidowane metodą pełną,
- konsolidowane metodą praw własności sprawozdanie spółki stowarzyszonej Orbis Casino Sp. z o.o.

2.2.1 Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.

Spółka Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. została zawiązana 19 lutego 1997 r. i wpisana do Rejestru Handlowego dział B pod numerem 57835 w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy. Rejestracja w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000113855 nastąpiła 21 maja 2002 r. w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy.

Jedynym akcjonariuszem Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. posiadającym 100% akcji spółki jest Orbis S.A.

Przedmiot działalności spółki obejmuje:

- usługi hotelarskie i gastronomiczne,
- roboty budowlane i wyposażeniowe,
- zakup, sprzedaż i wynajem nieruchomości.

Skład organów spółki zarządzającego i nadzorującego w 2008 r. był następujący:

Tabela 4. Skład organów spółki

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Zarząd	Prezes	Jean-Philippe Savoye (od 26.06.2008 r.)
		Yannick Yvon Rouvrais (do 25.06.2008 r.)
	Członkowie	Yannick Yvon Rouvrais (od 26.06.2008 r.)
		Marcin Szewczykowski (od 26.06.2008 r.)
Rada Nadzorcza	Członkowie	Ireneusz Węglowski (od 26.06.2008 r.)
		Stefan Potocki (od 26.06.2008 r.)
		Noel Chretien (od 26.06.2008 r.)
		Jean-Philippe Savoye (do 25.06.2008 r.)
		Krzysztof Gerula (do 25.06.2008 r.)
		Marta Kuniszyk (do 25.06.2008 r.)

Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. jest operatorem 18 hoteli, które zlokalizowane są w 8 miastach w Polsce, działającymi pod markami Ibis (8), Etap (7), Novotel (2) i Mercure (1). Dodatkowo spółka zarządza hotelem Ibis Stare Miasto w Warszawie na podstawie umowy o zarządzanie.

Spółka Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. jest podmiotem dominującym jednoosobowej spółki prawa litewskiego pod nazwą UAB Hekon. Charakterystyka spółki w pkt 2.2.2.

Tabela 5. Udziały i akcje w innych podmiotach

nazwa, forma prawna i siedziba	udział w kapitale zakładowym w %	status wobec Hekon-Hotele Ekonomiczne	przedmiot działalności
UAB Hekon, Wilno	100,00%	zależna	działalność hotelarska i gastronomiczna
Orbis Kontrakty Sp. z o.o., Warszawa	20,00 %	stowarzyszona	organizacja zakupów

2.2.2 UAB Hekon

UAB Hekon – jednoosobowa spółka prawa litewskiego z siedzibą w Wilnie została zawiązana przez Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A., oraz zarejestrowana w dniu 13 stycznia 2003 r. pod numerem UĮ 03-12. Spółkę utworzono w celu prowadzenia hotelu Novotel Vilnius w Wilnie, otwartego 1 kwietnia 2004 r. Jest to pierwszy hotel Grupy Hotelowej Orbis poza granicami Polski.

W spółce nie został powołany Zarząd ani Rada Nadzorcza. Od listopada 2003 r. funkcję dyrektora zarządzającego pełni Pan Yannick Yvon Rouvrais.

UAB Hekon nie posiada udziałów ani akcji w innych podmiotach.

2.2.3 Orbis Kontrakty Sp. z o.o.

Orbis Kontrakty Sp. z o.o. została zawiązana 24 stycznia 2005 r. przez Orbis S.A. oraz Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. Spółka została wpisana do rejestru przedsiębiorców w dniu 14 lutego 2005r. pod numerem KRS 0000228450 przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

W dniu 31 grudnia 2008 r. jej **udziałowcami** byli:

Tabela 6. Udziałowcy spółki

nazwa udziałowca	udział w kapitale zakładowym
Orbis S.A.	80,00%
Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.	20,00%

Przedmiotem działalności spółki jest organizacja zakupów na rzecz hoteli zarządzanych przez każdego ze wspólników.

W spółce nie powołano Rady Nadzorczej.

Skład organu zarządzającego spółką w 2008 r. był następujący:

Tabela 7. Skład organów spółki

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Zarząd	Prezes	Yannick Rouvrais
	Członek	Krzysztof Gerula (do 27 sierpnia 2008 r.)
	Członek	Ireneusz Węglowski
	Członek	Marcin Szewczykowski (od 27 sierpnia 2008 r.)

2.2.4 PBP Orbis Sp. z o.o.

Polskie Biuro Podróży Orbis Sp. z o.o. została zawiązana 7 czerwca 1993 r. przez PP Orbis i Bank Turystyki S.A. Rejestracja spółki w dziale B Rejestru Handlowego w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy nastąpiła 15 czerwca 1993 r. pod numerem RHB 37048. W dniu 20 września 2001 r. spółka została wpisana do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000046253 przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego.

W dniu 31 grudnia 2008 r. jej **udziałowcami** byli:

Tabela 8. Udziałowcy spółki

nazwa udziałowca	udział w kapitale zakładowym
Orbis S.A.	95,08%
Biuro Podróży „Zbigniew”	0,01%
Pozostali (448 osób fizycznych)	4,91%

Przedmiot działalności spółki obejmuje w szczególności:

- organizację i obsługę turystyki krajowej i zagranicznej,
- koordynację, organizację i obsługę kongresów, zjazdów i konferencji oraz innych imprez specjalistycznych,
- pośrednictwo w rezerwacji i sprzedaży dokumentów przewozowych przewoźników polskich i obcych w komunikacji krajowej i zagranicznej,
- świadczenie usług transportowych wraz z wynajmem taboru, organizację przewozów transportem własnym,
- świadczenie usług hotelarskich i gastronomicznych wraz z usługami towarzyszącymi.

Skład organów spółki zarządzającego i nadzorującego w 2008 r. był następujący:

Tabela 9. Skład organów spółki

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Zarząd	Prezes	Andrzej Studnicki
	Wiceprezes	Jerzy Sułowski (do 15 września 2008 r.)
	Członek	Alojzy Mojzych (od 15 września 2008 r.)
	Członek	Marta Kuniszyk
	Członek	Paweł Lewandowski
	Członek	Paweł Szczepański
Rada Nadzorcza	Przewodniczący	Krzysztof Gerula
	Wiceprzewodniczący	Stefan Potocki
	Członek	Marcin Szewczykowski (od 18.06.2008 r.)
	Członek	Iwona Roszewska-Podniesińska (do 16.06.2008 r.)
	Członek	Justyna Burzyńska-Pasierbska

Struktura organizacyjna spółki na dzień sprawozdawczy obejmowała 20 oddziałów zlokalizowanych na terenie całej Polski, w tym Biuro Zarządu.

Na dzień 31 grudnia 2008 r. spółka posiadała udziały w następujących krajowych i zagranicznych podmiotach gospodarczych:

Tabela 10. Udziały i akcje w innych podmiotach

nazwa, forma prawna i siedziba	udział w kapitale zakładowym w %	status wobec PBP Orbis	przedmiot działalności
Dom Polski a.s. (Republika Czeska)	1,00%		kulturalno – oświatowa
First Travel GmbH (w likwidacji) Düsseldorf	1,00%		biuro podróży
Orbis Transport Sp. z o.o. Warszawa	0,18%		międzynarodowe przewozy autokarowe, wynajem samochodów
Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego	0,03%		wydawnictwo

2.2.5 Orbis Transport Sp. z o.o.

Orbis Transport Sp. z o.o. została zawiązana 1 lipca 1993 r. przez PBP Orbis i Bank Turystyki S.A. oraz wpisana 1 lipca 1993 r. w dziale B Rejestru handlowego Sądu Rejonowego m.st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy pod numerem RHB 37309. Wpisu spółki do rejestru przedsiębiorców dokonano w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 11 września 2001 pod numerem KRS 0000037337.

Na dzień 31 grudnia 2008 r. udziałowcami Orbis Transport Sp. z o.o. byli:

Tabela 11. Udziałowcy spółki

nazwa udziałowca	udział w kapitale zakładowym
Orbis S.A.	98,88%
Chrobot Reisen	0,18%
PBP Orbis Sp. z o.o.	0,18%
Pozostali (183 osoby fizyczne)	0,74%

Przedmiot działalności spółki stanowią:

- usługi transportowe krajowe i zagraniczne,
- wynajem i leasing samochodów,
- działalność handlowa – w tym: sprzedaż samochodów i części zamiennych,
- eksport i import towarów i usług.
- pośrednictwo w świadczeniu usług turystycznych, hotelowych i transportowych,

Grupa Kapitałowa Orbis
Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej – 2008 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

- przewozy pasażerskie – prowadzenie regularnych linii autobusowych,
- serwis samochodowy i usługi parkingowe,
- usługi przedstawicielskie i agencyjne,
- usługi turystyczne.

Skład organów spółki zarządzającego i nadzorującego w 2008 r. był następujący:

Tabela 12. Skład organów spółki

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Zarząd	Prezes	Jan Sidorowicz
	Wiceprezes	Jerzy Majewski
	Członek Zarządu	Paulina Mazurkiewicz-Kurek
Rada Nadzorcza	Przewodniczący	Andrzej Szuldrzyński
	Członkowie	Marcin Szewczykowski
		Stefan Potocki
		Magdalena Wrona

Strukturę organizacyjną przedsiębiorstwa Spółki tworzą: wydzielony w marcu 2008 roku Oddział Międzynarodowych Przewozów Autokarowych, wyodrębnione w ramach spółki 2 piony operacyjne - wynajmu długoterminowego Hertz Lease i wynajmu krótkoterminowego Hertz Rent a Car (posiadający 20 Punktów Wynajmu Samochodów) oraz Biuro Zarządu i Pion Finansowy.

Na koniec okresu sprawozdawczego spółka posiadała udziały w następujących podmiotach gospodarczych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Orbis Transport:

Tabela 13. Udziały i akcje w innych podmiotach

nazwa, forma prawna i siedziba	udział w kapitale zakładowym w %	status wobec Orbis Transport	przedmiot działalności
PKS Tarnobrzeg Sp. z o.o. Tarnobrzeg	100,00%	zależna	Komunikacja autobusowa
PKS Gdańsk Sp. z o.o. Gdańsk	100,00%	zależna	Komunikacja autobusowa
Capital Parking Sp. z o.o. Warszawa	100,00%	zależna	usługi parkingowe
Inter Bus Sp. z o.o. Warszawa	100,00%	zależna	sprzedaż biletów autokarowych
PMKS Tarnobrzeg Sp. z o.o.	71,50%	zależna pośrednio	miejska komunikacja autobusowa

2.2.6 Orbis Casino Sp. z o.o.

Orbis Casino Sp. z o.o. została zawiązana 28 kwietnia 1989 r. przez PP Orbis, Cherryföretagen AB i Skanska AB oraz wpisana w dziale B Rejestru Handlowego Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy pod numerem RHB 18620. Wpis do rejestru przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego nastąpił w dniu 22.10.2002 r. pod numerem KRS 0000135406.

Udziałowcami spółki na dzień 31 grudnia 2008 r. byli:

Tabela 14. Udziałowcy spółki

nazwa udziałowca	udział w kapitale zakładowym
Orbis S.A.	33,33%
Finkorp Sp. z o.o.	33,33%
Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe S.A.	33,33%

Przedmiotem działalności spółki jest przede wszystkim:

- prowadzenie działalności związanej z grami losowymi i zakładami wzajemnymi,
- prowadzenie działalności gastronomicznej,
- prowadzenie działalności kantorów wymiany walut.

Skład organów spółki zarządzającego i nadzorującego w 2008 r. był następujący:

Tabela 15. Skład organów spółki

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Zarząd	Prezes	Sandra Kabilijagić (od 15 września 2008r.)
	Prezes	Jacek Sabo (od 9 lipca do 14 września 2008r.)
	Prezes	Jacek Kosiński (do 8 lipca 2008r.)
	Członkowie	Zofia Maruszyńska
		Jacek Sabo (do 8 lipca i od 15 września 2008r.)
		Marcin Krupowicz (od 9 lipca do 14 września 2008r.)
Rada Nadzorcza	Przewodniczący	Ireneusz Węglowski
	Członkowie	Andrzej Szuldrzyński
		Zbigniew Benbenek
		Aleksandra Kołodziejczyk
		Wiesław Król
		Krzysztof Dąbrowski

W okresie sprawozdawczym spółka prowadziła 10 kasyn, w tym 8 zlokalizowanych w hotelach Orbis S.A. (2 w Warszawie i po jednym w Sopocie, Szczecinie, Katowicach, Krakowie, Gdańsku i Poznaniu), a dwa w innych obiektach, oraz 5 salonów gier na automatach.

Spółka posiadała na dzień 31.12.2008 r. udziały w dwóch innych podmiotach:

Tabela 16. Udziały i akcje w innych podmiotach

nazwa, forma prawna i siedziba	udział w kapitale zakładowym w %	przedmiot działalności
Bingo Centrum Sp. z o.o.	33,29%	działalność związana z grami losowymi, zakładami wzajemnymi
Bookmacher Sp. z o.o.	22,22%	działalność związana z grami losowymi, zakładami wzajemnymi

2.3 Zmiany w strukturze Grupy

Zmiany zaistniałe w okresie sprawozdawczym w ramach struktury własnościowej Grupy Kapitałowej to:

Informacje o zmianach w strukturze Grupy:

- **Capital Parking Sp. z o.o.** – rejestracja w KRS w dniu 22 stycznia 2008r. podwyższonego do wysokości 553.000,00 zł kapitału zakładowego spółki poprzez utworzenie 106 nowych udziałów o wartości nominalnej 500 zł za każdy udział. Wszystkie nowoutworzone udziały objął dotychczasowy jedyny wspólnik Orbis Transport Sp. z o.o.
- **PKS Gdańsk Sp. z o.o.** – rejestracja w KRS dniu 28.03.2008 roku podwyższonego do wysokości 15 200 tys. zł kapitału zakładowego spółki. Nowe udziały w ilości 1 460 szt. po 500 zł każdy (łącznie kwota 730 tys. zł) zostały objęte przez dotychczasowego wspólnika Orbis Transport Sp. z o.o. poprzez wniesienie aportem 2 autokarów.
- **PMKS Sp. z o.o.** – w dniu 18 czerwca 2008 roku PKS Tarnobrzeg Sp. z o.o. nabyła 1 058 udziałów spółki Przedsiębiorstwo Miejskiej Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. (PMKS Sp. z o.o.) o wartości nominalnej 1.058.000,00 zł, co stanowi 60% udziałów w kapitale zakładowym tej spółki. W dniu 25 czerwca 2008 roku w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego PMKS Sp. z o.o., PKS Tarnobrzeg Sp. z o.o. objęła 1 000 nowych udziałów spółki o wartości nominalnej 1 000,00 zł każdy. W efekcie nabycia, PKS Tarnobrzeg Sp. z o.o.

posiada 2 058 udziałów w kapitale zakładowym PMKS Sp. z o.o., co stanowi 71,5% udziałów w kapitale zakładowym. W dniu 25 lipca 2008 roku objęte przez PKS Tarnobrzeg Sp. z o.o. udziały zostały zarejestrowane w KRS.

- **Orbis Polish Travel Bureau Inc.-** w dniu 23 kwietnia 2008 roku PBP Orbis Sp. z o.o. nabyła 7 ½ akcji spółki Orbis Travel Bureau Inc. w Nowym Jorku, co spowodowało wzrost udziału spółki PBP Orbis Sp. z o.o. w kapitale własnym spółki Orbis Travel Bureau Inc. do 100%. W dniu 21 maja 2008 roku spółka PBP Orbis Sp. z o.o. zawarła umowę sprzedaży wszystkich akcji spółki zależnej Orbis Polish Travel Bureau Inc., z siedzibą w Nowym Jorku. Finalizacja transakcji nastąpiła w dniu 25.07.2008 roku.
- **Inter Bus Sp. z o.o.** – w dniu 30 czerwca 2008 roku kapitał zakładowy spółki Inter Bus Sp. z o.o. został podniesiony z kwoty 51 tys. zł do poziomu 460 tys. zł poprzez utworzenie 818 nowych udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy. Całość nowych udziałów objął Orbis Transport Sp. z o.o. wkładem pieniężnym przekazany w dniu 1 lipca 2008 roku. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w KRS w dniu 22.07.2008 roku.
- **AutoOrbisBus Sarl** – Spółka, w której ORBIS Transport Sp. z o.o. posiadała 100% udziałów została zlikwidowana. Wykreślenie Spółki z francuskiego Rejestru Handlowego nastąpiło w dniu 26 sierpnia 2008 roku.
- **PBP Orbis Sp. z o.o.** – w dniu 20 listopada 2008 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników PBP Orbis Sp. z o.o. podjęło uchwały o dopłacie do kapitału zakładowego w wysokości 78% w stosunku do wartości udziału do dnia 15 grudnia 2008 roku. Zgodnie ze zmienioną Umową Spółki, w razie nie uiszczenia dopłat przez wspólników dopuszczalne jest przymusowe umorzenie udziału.

3. CZYNNIKI ISTOTNE DLA ROZWOJU GRUPY, W TYM OPIS PODSTAWOWYCH RYZYK I ZAGROŻEŃ, PERSPEKTYWY ZMIAN CZYNNIKÓW

3.1 Czynniki zewnętrzne

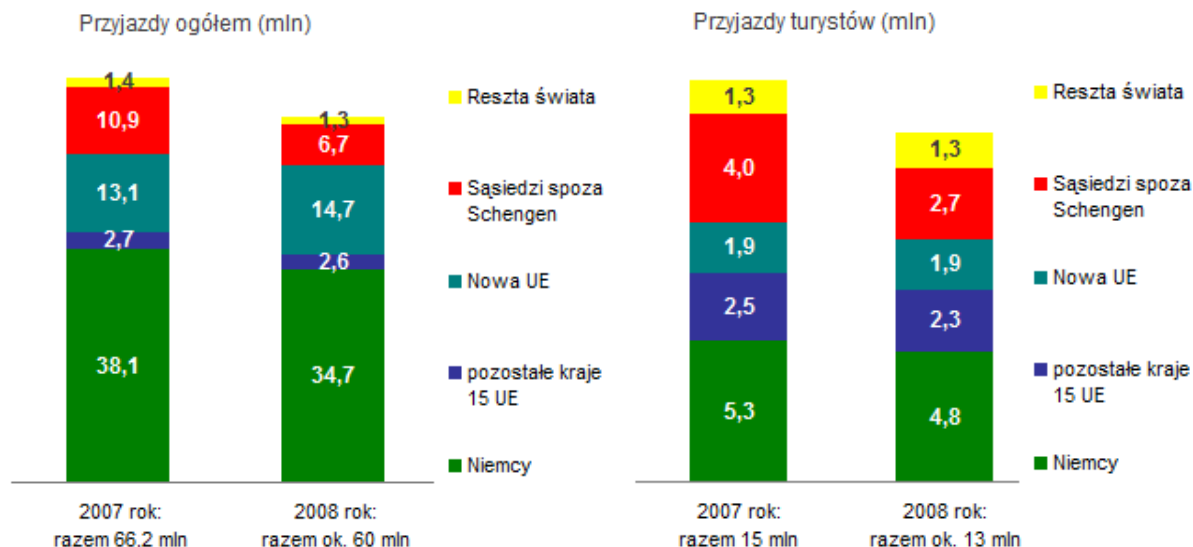
3.1.1 Czynniki makroekonomiczne

Wzrost gospodarczy. Poziom i dynamika wzrostu PKB jest podstawowym czynnikiem kształtującym popyt w sektorze turystyczno – hotelarskim. Wzrost produktu krajowego brutto w 2008 roku wyniósł 4,8%, przy 6,7% wzroście rok temu (źródło: GUS).

Kursy walut. Znaczący wpływ na poziom przychodów ze sprzedaży z działalności hotelowej, zagranicznej turystyki przyjazdowej oraz w segmencie wynajmu samochodów Rent a Car ma kurs euro do złotego. W 2008 roku, po znacznym umocnieniu złotego wobec walut obcych w pierwszych trzech kwartałach, obserwowaliśmy jego osłabienie na koniec okresu. Wg danych NBP średni kurs EUR/PLN w 2008 roku wyniósł 3,5166 PLN i był niższy od średniego kursu EUR/PLN w 2007 roku o 7,0%.

Ruch turystyczny. W 2008 roku zbiegły się dwa niekorzystne czynniki: obowiązek wizowy dla sąsiadów ze wschodu, będących poza strefą Schengen, oraz, począwszy od drugiego kwartału, pierwsze symptomy, a potem już pełny rozwój globalnego kryzysu finansowego. Na podstawie wstępnych wyników pomiarów w 2008 roku Instytut Turystyki szacuje, że w ciągu całego roku było prawie 60 mln przyjazdów cudzoziemców (o 9% mniej niż 2007 r.), w tym blisko 13 mln turystów (o 13% mniej). W pierwszym kwartale 2008 roku spadek ogólnej liczby przyjazdów nierezydentów szacuje się na 10%, w tym turystów na 9%. W drugim kwartale spadki wyniosły odpowiednio: 8 i 11%, a zaś w trzecim – 7 i 16%. W czwartym kwartale spadek liczby przyjazdów był większy i wyniósł: 14%; spadek liczby przyjazdów turystów był podobny jak w trzecim kwartale.

Wykres 4. Przyjazdy ogółem i w tym turystów w latach 2007 i 2008 (w mln)

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki

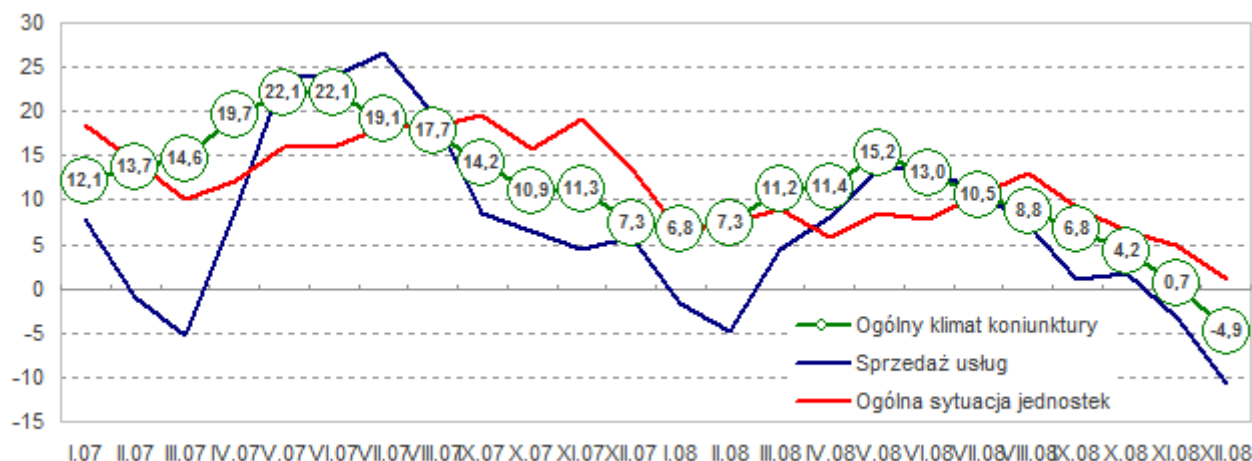
3.1.2 Trendy rynkowe

Rynek usług hotelarskich

Badania koniunktury, przeprowadzane przez Główny Urząd Statystyczny, oparte o ankiety przedsiębiorców, pytające o popyt na rynku, zatrudnienie, bariery działalności, ekonomiczne i finansowe czynniki bieżące kształtujące działalność oraz przewidywania dotyczące nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw oraz cen, wskazują na obniżenie wskaźnika ogólnego klimatu koniunktury w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

W 2008 roku na rynku usług hotelarskich w Polsce odbiły się czynniki negatywne jak: wahania kursu Euro, kłopoty na rynkach finansowych w USA, przenoszone na inne kraje, w tym także europejskie, obniżenie wzrostu PKB i niekorzystne przewidywania co do przyszłości, a wreszcie duże międzynarodowe imprezy sportowe poza granicami naszego kraju, jak również i czynniki pozytywne: optymistyczne przewidywania dotyczące możliwości rozwoju branży hotelarskiej w związku z organizacją Euro 2012, rozwijające się kontakty gospodarcze z krajami Unii Europejskiej i świata oraz wejście do strefy Schengen. Na wykresie poniżej wyraźnie widać związane z tym czasowe wahania wskaźnika koniunktury oraz wyraźny spadek ocen związany z ogólnym kryzysem gospodarczym.

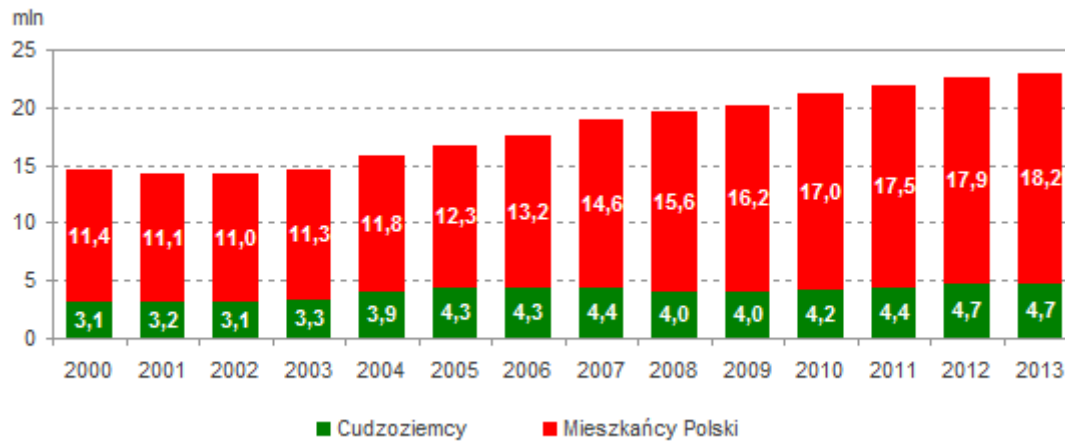
Wykres 5. Koniunktura w usługach, sekcja H (Hotele z restauracjami) – szczegółowo lata 2007 i 2008

Źródło: GUS, zaczerpnięte na www.intur.com.pl

Jednocześnie na rynku hotelarskim wyraźnie zaznacza się wzrost liczby turystów z Polski. Jest to z pewnością jeden z czynników zmian proporcji między gośćmi hotelowymi z kraju i z zagranicy również w obiektach Grupy Hotelowej Orbis, zaraz obok coraz większej popularności hoteli marek ekonomicznych, jako stosunkowo nowego produktu na tym rynku.

Wykres 6. Turyści polscy i zagraniczni korzystający z obiektów noclegowych zakwaterowania zbiorowego (wraz z prognozą do 2013 r.)

źródło: GUS, prognozy Instytutu Turystyki (XII 2008)

Na rynku usług hotelowych w Polsce w 2008 roku w miastach, w których są obecne obiekty Grupy Hotelowej Orbis nie nastąpiły zmiany, które zadecydowałyby o istotnym spadku lub wzroście udziału hoteli Grupy na poszczególnych rynkach. Odnotować należy jedynie fakt oddania w tym okresie do eksploatacji czterech jednogwiazdkowych hoteli marki Etap należących do Grupy Hotelowej Orbis – hotelu Etap Bronowice w Krakowie (120 pokoi), hotelu Etap Centrum w Katowicach (124 pokoje), hotelu Etap Wrocław Południe (109 pokoi) oraz hotelu Etap Stadion we Wrocławiu (122 pokoje). Ponadto został częściowo (158 pokoi) oddany do dyspozycji gości zmodernizowany, czterogwiazdkowy hotel Grand w Warszawie, działający pod marką Mercure.

Rynek usług biur podróży.

W 2008 roku działalność Grupy Kapitałowej PBP koncentrowała się w 3 głównych segmentach:

- zagraniczna turystyka wyjazdowa
- zagraniczna turystyka przyjazdowa
- obsługa podróżnicza.

Zagraniczna turystyka wyjazdowa. Początek 2008 roku był okresem utrzymującej się dobrej koniunktury gospodarczej w Polsce. Polska waluta umacniała swoją wartość w stosunku do Euro oraz do dolara amerykańskiego. Oba te czynniki sprzyjały zagranicznej turystyce wyjazdowej. Szczególnie dynamicznie rozwijał się rynek podróży w celach turystyczno-wypoczynkowych, w tym rynek wycieczek lotniczych. W pierwszej połowie roku utrzymał się trend związany ze wzrostem średniej ceny wycieczki. Był on odzwierciedleniem zmiany preferencji Polaków, którzy coraz częściej decydowali się na wypoczynek w hotelach o wyższym standardzie oraz w krajach uznawanych za droższe. Sprzyjała temu silna złotówka oraz wzrost wynagrodzeń w kraju. W ostatnim kwartale roku zaznaczył się wpływ światowego kryzysu gospodarczego. Największym konkurentem biur podróży jest Internet. Oferta z dojazdem indywidualnym jest coraz częściej kupowana przez klientów bezpośrednio, z pominięciem pośredników i jej sprzedaż odbywa się głównie tą drogą. Duża dynamikę sprzedaży zanotowały biura internetowe. W III kwartale 2008 roku została uruchomiona sprzedaż oferty ORBIS Travel za pośrednictwem Internetu. Oferty są dostępne na stronie: www.traveltime.pl oraz www.orbistravel.pl.

Zagraniczna turystyka przyjazdowa. Istotnym czynnikiem negatywnym w tym segmencie rynku turystycznego w 2008 roku była tendencja umacniania się złotego na rynku polskim w stosunku do innych walut w pierwszej części roku, co wpłynęło na przychody ze sprzedaży oferty letniej. W segmencie turystyki przyjazdowej nastąpiła zmiana struktury celów pobytu. Zmalała ilość podróży tranzytowych oraz turystyka zakupowa w związku z utrudnieniami ruchu na wschodniej granicy. Przyjazdy o charakterze rodzinno-towarzyskim oraz przyjazdy służbowe i biznesowe utrzymały się na poziomie ubiegłego roku. Wzrosła ilość (do 3,1 mln) wizyt motywowanych celami turystyczno-wypoczynkowymi, których większość stanowiły pobyty krótkoterminowe i mające tańszą cenę. Pozostałe cele pobytu: zdrowotne, szkoleniowe, religijne występowały bardzo rzadko, chociaż coraz większym zainteresowaniem cieszyły się przyjazdy o charakterze leczniczo-profilaktycznym. Wśród trendów zdecydowanie niekorzystnych dla touroperatorów zagranicznej turystyki przyjazdowej

nasiliło się zjawisko coraz częstszego pomijania pośredników w procesie organizacji wyjazdu oraz zakup oferty za pośrednictwem Internetu. Dotyczy to zarówno klientów indywidualnych, jak również zagranicznych biur podróży, które rezerwują usługi bezpośrednio w bazie noclegowej oraz organizują turystyczne świadczenia dodatkowe we własnym zakresie.

Obsługa podróżnicza. Na rynku obsługi podróżniczej umocniły swoją pozycję tanie linie lotnicze, które wg danych Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego opanowały 33% przewozów wewnątrz krajów i ok. 20% na liniach międzynarodowych. W sprzedaży detalicznej nastąpił dynamiczny wzrost sprzedaży biletów przez linie lotnicze i portale turystyczne za pośrednictwem Internetu. Zjawisko to przybrało na sile szczególnie od chwili całkowitej rezygnacji linii lotniczych z wystawiania tradycyjnych biletów i ich zastąpienia biletami elektronicznymi. Biorąc pod uwagę trendy rynkowe, Orbis Travel również uruchomiła internetową sprzedaż biletów lotniczych on-line.

Rynek podróży korporacyjnych tylko w I półroczu 2008 r. rozwijał się bardzo dynamicznie, co wiązało się z brakiem odczuwania skutków światowego kryzysu finansowego na kondycje firm i zwiększaniem przez nie budżetów na podróże służbowe. Niestety pod koniec roku 2008 nastąpiło załamanie dynamiki sprzedaży biletów komunikacyjnych, zarówno lotniczych, kolejowych, promowych czy autokarowych. Przyczyną zaistniałej sytuacji było wprowadzenie ograniczenia wydatków na podróże służbowe przez duże i małe przedsiębiorstwa w związku z nadchodzącym do Polski światowym kryzysem ekonomicznym.

Rynek biletów autokarowych wykazywał w okresie sprawozdawczym dynamikę ujemną, co jest odzwierciedleniem utrzymującego się już od kilku lat trendu, który pojawił się wraz z uruchomieniem tanich połączeń lotniczych. Dobra koniunktura gospodarcza sprzyjała też większej liczbie podróży kolejami i tendencja ta powinna się utrzymać. Tym niemniej, detaliczna sprzedaż biletów kolejowych staje się dla biur podróży coraz mniej atrakcyjna z powodu rosnącej sprzedaży biletów kolejowych przez Internet, który jest kanałem sprzedaży przejmującym coraz większą część pasażerskiego rynku przewozów kolejowych.

Rynek usług transportowych.

Działalność Grupy Kapitałowej Orbis Transport koncentruje się na kilku segmentach szeroko rozumianych usług transportowych:

- międzynarodowe przewozy autokarowe
- krajowe i lokalne przewozy autokarowe
- zarządzanie flotą (tzw. Usługa CFM)
- wynajem krótkoterminowy (Rent a Car)

Międzynarodowe przewozy autokarowe. W zakresie tego segmentu jednostka dominująca Grupy (Orbis Transport Sp. z o.o.) należy do czołówki przewoźników w Polsce.

Po wzrostowych tendencjach w latach 2004/2005 przewozy autokarowe notują spadek sprzedaży, związany z zakończeniem boomu na wyjazdy zagraniczne po wejściu do Unii Europejskiej.

Główne przyczyny spadku liczby pasażerów to:

- ekspansja tanich linii lotniczych mająca swój wyraz we wzroście liczby nowych przewoźników tanich linii lotniczych, liczby samolotowych połączeń lokalnych i częstotliwości połączeń (często kilka kursów dziennie z danego lotniska do różnych miast w Wielkiej Brytanii). Liczba miejsc handlowych oferowanych codziennie przez tanie linie lotnicze przekracza znacznie liczbę miejsc w autokarach wyjeżdżających z Polski i do Polski. Szacuje się, że tanie linie lotnicze odebrały przewoźnikom autokarowym ok. 30% pasażerów, w szczególności do Wielkiej Brytanii i Irlandii.
- stabilizacja fali emigracji zarobkowej w szczególności do Wielkiej Brytanii i Irlandii;
- duża oferta przewozowa ze strony firm konkurencyjnych.

Rynek usług transportowych charakteryzuje stosunkowo niski próg wejścia, co powoduje nadpodaż usług. Konkurencja w tym segmencie działalności polega głównie na pozyskiwaniu pośredników w sprzedaży biletów poprzez oferowanie coraz wyższych prowizji, co znacząco zmniejsza rentowność.

Grupa Kapitałowa Orbis Transport prowadzi na bieżąco analizę rentowności poszczególnych linii, elastycznie reagując na zmiany oraz stara się optymalizować wykorzystywane własne i obce kanały sprzedaży.

Krajowe i lokalne przewozy autokarowe. Spółka Orbis Transport, realizując przyjętą strategię inwestycyjną zakupów państwowych przedsiębiorstw komunikacji autobusowej, weszła na rynek transportowych usług lokalnych. Potencjał dwóch przewozowych spółek zależnych (PKS Tarnobrzeg i PKS Gdańsk) jest wykorzystywany również jako uzupełnienie w obsłudze linii międzynarodowych. Poszerzenie oferty o przewozy lokalne pozwoli na ekspansję na rynku oraz zdywersyfikuje ryzyka związane z przewozami międzynarodowymi.

Do głównych czynników zewnętrznych mających wpływ na rozwój tej działalności należy zaliczyć min.: nasilająca się konkurencja ze strony drobnych przewoźników, brak kierowców, co wywołuje silną presję płacową, jak również spadek liczby pasażerów na liniach lokalnych i dalekobieżnych.

Car Fleet Management (CFM). Orbis Transport Sp. z o.o. prowadzi działalność wynajmu długoterminowego samochodów w oparciu o umowę franchisingową z Hertz International, używając handlowej nazwy Hertz Lease.

Do tej pory branża CFM rozwijała się bardzo dynamicznie. Klientów stale przybywało, coraz więcej przedsiębiorstw przekonywało się do outsourcingu floty i coraz chętniej zlecało opiekę nad parkiem samochodów firmom zewnętrznym. Orbis Transport Sp. z o.o. była jedną z pierwszych firm na polskim rynku oferującą swoim partnerom kompleksowe rozwiązania w zakresie wynajmu długoterminowego oraz zarządzania flotą, świadcząc od 1996 roku najwyższej jakości usługi dla firm i instytucji polskich oraz międzynarodowych. Zdobyte w tym czasie bogate doświadczenie pozwoliło na wypracowanie najefektywniejszych standardów usług oraz precyzyjnych procedur postępowania przy obsłudze pojazdów zróżnicowanych w zależności od potrzeb klientów z różnych sektorów gospodarki, dzięki czemu obecnie Spółka zajmuje w Polsce, pod tym względem, jedną z czołowych pozycji w sektorze wynajmu długoterminowego samochodów (full service leasingu). Orbis Transport Sp. z o.o. plasuje się z 2,6% udziałem, w określonym na ok. 113,6 tys. samochodów rynku CFM, na szesnastej pozycji wśród najważniejszych firm wynajmu długoterminowego w Polsce (jak wynika z badań przeprowadzonych przez Instytut Analiz Rynku Flotowego FLOTAMonitor).

W roku 2009 tempo rozwoju tej branży może nieco osłabnąć. Wynika to z ograniczania flot przez klientów z powodu kryzysu. W systemie wymian średnio 30% całości floty klienta CFM rocznie, całkowite zmniejszenie posiadanej floty klienta o 10%, oznacza zmniejszenie zamówień o 1/3 w ciągu roku, a zmniejszenie całkowitej floty o 30% oznacza brak jakichkolwiek zamówień w 2009 roku. Z drugiej strony część firm, która do tej pory finansowała zakupy z własnych środków, może w 2009 roku z powodu ograniczeń w dostępie do kapitału, rozważyć skorzystanie z outsourcingu zaangażowania kapitałowego jakim jest niewątpliwie Full service leasing. Będzie to oznaczało dla tych firm możliwość ukierunkowania dostępnych środków finansowych na „core business”.

Wynajem krótkoterminowy (Rent a Car). Orbis Transport Sp. z o.o., swoją działalność wynajmu krótkoterminowego prowadzi w oparciu o wieloletnią umowę licencyjną zawartą z Hertz International Ltd, jedną z największych firm Rent a Car na świecie.

2008 rok nie przyniósł istotnych zmian na stosunkowo ustabilizowanym rynku Rent a Car w Polsce. Zgodnie z szacunkowymi danymi z końca 2008 roku Orbis Transport jest w dalszym ciągu jedną z wiodących firm na rynku wynajmu krótkoterminowego w Polsce, pomimo stale rosnącej i silniejszej konkurencji. Udział w rynku wynajmów dla klientów biznesowych szacowany jest na 25% do 30%. Umacnianie się złotego w pierwszych trzech kwartałach 2008 roku spowodowało zmniejszenie przychodów w tej walucie pomimo większej liczby transakcji niż w roku poprzednim. Dodatkowo negatywny wpływ na rynek usług wynajmu krótkoterminowego w Polsce w III i IV kwartale 2008 roku miał kryzys gospodarczy. Występujące trudności na rynku międzynarodowym oraz stopniowe zmniejszanie się emigracji zarobkowej ograniczyły również rozwój tanich linii lotniczych, co skłoniło wielu tanich przewoźników do likwidacji wielu połączeń do Polski. Proces ten dotyczył też Ryanair, który będąc strategicznym partnerem Hertz na świecie, zlikwidował z końcem 2008 roku najmniej rentowne loty do niektórych miast w Polsce. W związku z powyższą sytuacją w 2009 roku należy spodziewać się spadku sprzedaży, na co również będą miały wpływ oszczędności, wprowadzane przez firmy w związku z kryzysem m.in. ograniczenie podróży służbowych, oraz dalsze ograniczenia inwestycji. Odpowiedzią na pogarszającą się sytuację gospodarczą jest aktywne poszukiwanie nowych odbiorców, szczególnie wśród klientów firm leasingowych rezygnujących z odnawiania umów wieloletnich, restrukturyzacja posiadanej floty oraz maksymalna obniżka kosztów działalności.

3.1.3 Otoczenie prawne

W 2008 roku zostały ogłoszone następujące akty prawne, ważne dla prowadzenia działalności gospodarczej przez Grupę Kapitałową Orbis:

- Z dniem 01 lutego 2008 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.01.2008 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonywania pracy przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (Dz. U. nr 17, poz. 106), m.in. w ten sposób, iż wydłużono okres wykonywania pracy przez cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę, które jest dopuszczalne w przypadku cudzoziemców nie posiadających obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub obywatelstwa państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego nie należącego do Unii Europejskiej lub obywatelstwa Konfederacji Szwajcarskiej, pełniących funkcję w zarządach osób prawnych, które uzyskały wpis do rejestru przedsiębiorców na podstawie przepisów o Krajowym Rejestrze Sądowym
- Z dniem 27 lutego 2008 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15.02.2008 roku w sprawie nadawania uprawnień i licencji zawodowych w dziedzinie gospodarowania nieruchomościami (Dz. U. nr 31, poz. 189). Rozporządzenie określa m.in. sposób prowadzenia centralnych rejestrów rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości. Rozporządzenie to pośrednio dotyczy sytuacji, w których Orbis S.A. na podstawie umów o zarządzanie zarządza nieruchomościami innych przedsiębiorców oraz sytuacji sporządzania operatów szacunkowych nieruchomości.
- W Dz. U. nr 63 pod poz. 393 została opublikowana ustawa z dnia 18.03.2008 roku o zmianie ustawy o rachunkowości. Ustawa ta zmienia m.in. niektóre definicje z art. 3 ustawy o rachunkowości takie jak: jednostka dominująca, jednostka zależna, jednostka współzależna, jednostka stowarzyszona, grupa kapitałowa oraz dodaje definicje jednostki dominującej niższego i wyższego szczebla. Ponadto, ustawa zmienia m.in. tytuł rozdziału 6, który brzmi „Skonsolidowane sprawozdania finansowe grupy kapitałowej”, jak i niektóre artykuły w tym rozdziale. Co do zasady ustawa wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2009 roku i ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych za rok obrotowy rozpoczynający się w 2009 roku.

- W dniu 05 października 2008 roku weszła w życie ustawa z 13.06.2008 roku o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. nr 118, poz. 747). Na jej podstawie dokonano zmian w przepisach dotyczących spółek akcyjnych w tym m.in. zmieniono art. 345 KSH, zgodnie z którym obecnie spółka może, bezpośrednio lub pośrednio, finansować nabycie lub objęcie emitowanych przez nią akcji w szczególności przez udzielenie pożyczki, dokonanie zaliczkowej wypłaty, ustanowienie zabezpieczenia. Finansowanie przez spółkę nabycia lub objęcia emitowanych przez nią akcji następuje na podstawie i w granicach określonych w uprzednio podjętej uchwale walnego zgromadzenia. W Dzienniku Ustaw nr 217 z 2008 roku pod pozycją 1381 została ogłoszona kolejna ustawa zmieniająca ustawę – Kodeks spółek handlowych. Nowelizacja ta m.in. obniża wysokość minimalnego kapitału zakładowego w przypadku spółki z o.o. do 5.000 zł, a w przypadku spółki akcyjnej do 100.000 zł.
- W dniu 23 sierpnia 2008 roku weszła w życie ustawa z 26.06.2008 roku o zmianie ustawy – Prawo budowlane (Dz. U. nr 145, poz. 914), która zmienia Prawo budowlane w ten sposób, iż decyzja o pozwoleniu na budowę wygasa, jeżeli budowa nie została rozpoczęta przed upływem 3 lat (było 2 lat) od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna lub budowa została przerwana na czas dłuższy niż 3 lata (było 2 lata).
- W Dzienniku Ustaw nr 231 z 2008 roku pod pozycją 1547 została ogłoszona ustawa z dnia 04.09.2008 roku o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz o zmianie innych ustaw, która weszła w życie dnia 13 stycznia 2009 roku. Ustawa ta wprowadza wiele istotnych zmian m.in. zmieniono definicje kilku pojęć którymi posługuje się ustawa, wprowadzono szereg zmian co do wymogów dotyczących prospektu emisyjnego i memorandum informacyjnego, wprowadzono zmiany w rozdziale 4 „Znaczące pakiety akcji spółek publicznych”, co do ujawniania stanu posiadania, wezwania i szczególnych uprawnień i obowiązków akcjonariuszy spółki publicznej oraz doprecyzowano przepisy dotyczące sankcji administracyjnych za naruszenie przepisów (rozdział 7). Ponadto, wprowadzono obowiązek równoczesnego przekazywania, przez emitenta papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, Komisji, spółce prowadzącej ten rynek regulowany oraz do publicznej wiadomości informacji poufnych oraz informacji bieżących i okresowych.
- W Dzienniku Ustaw nr 228 z 2008 roku pod pozycją 1506 została ogłoszona ustawa z 23.10.2008 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Prawo dewizowe, znosząca obowiązującą w Polsce zasadę walutowości. Ustawa ta weszła w życie 24 stycznia 2009 roku.
- Z dniem 01 stycznia 2009 roku weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29.10.2008 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) (Dz. U. nr 207, poz. 1293). Rozporządzenie to wprowadza do stosowania w statystyce, ewidencji i dokumentacji oraz rachunkowości, a także w urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej Polską Klasyfikację Wyrobów i usług (PKWiU), która stanowi załącznik do rozporządzenia.

3.2 Czynniki wewnętrzne

3.2.1 Program inwestycji Grupy Kapitałowej

Tabela 17. Znaczące obszary nakładów inwestycyjnych w Grupie

Nazwa podmiotu	w tys. zł
Podmiot dominujący	
Orbis S.A.	230 838
Podmioty zależne	
Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.	32 992
Grupa Kapitałowa Orbis Transport	73 020
Grupa Kapitałowa PBP Orbis	1 482
UAB Hekon	77
RAZEM Grupa Kapitałowa	338 409

Spółka **Orbis S.A.** zrealizowała w ciągu dwunastu miesięcy 2008 roku nakłady na środki trwałe w wysokości **230 838 tys. zł** z przeznaczeniem m.in. na zakończenie budowy czterech hoteli marki Etap oraz dalszą modernizację hotelu Grand w Warszawie, (który wrócił do działalności pod marką Mercure) i modernizację innych wybranych hoteli wraz z wymianą mebli i wyposażenia.

Budowa lub konwersja na hotele nowych marek

Zgodnie z założoną strategią rozwoju w Grupie trwa proces budowy nowych hoteli marki Etap i Ibis. Po otwarciu w maju tego roku dwóch hoteli marki Etap w Katowicach i Krakowie, w czwartym kwartale 2008 roku zostały oddane do eksploatacji kolejne dwa hotele tej marki - Wrocław Południe i Wrocław Stadion. W tym okresie prowadzone również były

prace przy budowie hoteli Ibis w Kielcach oraz Ibis i Etap w Toruniu. Wstępne prace kontynuowane były również przy budowie hoteli Ibis Nowe Miasto i Etap Nowe Miasto w Krakowie.

Istotne modernizacje hoteli istniejących

- W maju zakończyły się prace związane z pierwszym i drugim etapem gruntownej przebudowy hotelu Grand w Warszawie. Do eksploatacji oddano 158 nowoczesnych pokoi wyposażonych według standardu marki Mercure. Pozostałe prace kontynuowane były w II półroczu.
- Kontynuowana jest trzecia faza modernizacji hotelu Mercure Hevelius w Gdańsku, której zakres prac obejmuje aranżację oraz przebudowę pomieszczeń ogólnodostępnych (antresola + parter). Prace w tym zakresie kontynuowane będą w 2009, a ich zakończenie planowane jest na koniec drugiego kwartału.
- W hotelu Sofitel Victoria w Warszawie zakończono modernizację części rekreacyjnej hotelu, w tym basenu, klubu fitness, SPA i sali konferencyjnej. Prace obejmowały również wymianę mebli i wyposażenia.
- W Novotelu Airport w Warszawie zakończono modernizację łazienek w części „starej” hotelu.
- W hotelu Skalny w Karpaczu zakończona została wymiana elewacji i modernizacja wejścia głównego do hotelu. W trakcie realizacji znajdują się prace związane z modernizacją basenu. Rozpoczęto przetarg na modernizację części ogólnodostępnej.

W pozostałych obiektach wydatki inwestycyjne dotyczyły modernizacji o mniejszym zakresie, niemniej jednak niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania hoteli, bezpieczeństwa i komfortu gości oraz zakupu środków trwałych, w tym sprzętu komputerowego i oprogramowania.

Nakłady inwestycyjne poniesione przez **Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.** w 2008 roku wyniosły **32 992 tys. zł** i były przeznaczone przede wszystkim na wyposażenie czterech nowych hoteli marki Etap oraz hotelu Grand w Warszawie, działającego pod marką Mercure.

Wydatki inwestycyjne w **Grupie Kapitałowej Orbis Transport** w 2008 roku wyniosły **73 020 tys. zł**, z tego 68 643 tys. zł zostało przeznaczone na zakupy samochodów do działalności wynajmu długo i krótkoterminowego jednostki dominującej. Pozostała kwota została przeznaczona głównie na zakup autobusów przez PKS Gdańsk Sp. z o.o. i PKS Tarnobrzeg Sp. z o.o. Natomiast nakłady inwestycyjne w **Grupie Kapitałowej PBP Orbis** w 2008 roku wyniosły **1 482 tys. zł** i były przeznaczone m.in. na systemy IT wspierające restrukturyzację, realizację strategii firmy oraz działalność operacyjną.

3.2.2 Zatrudnienie i koszty osobowe

Orbis S.A.

Przeciętne zatrudnienie w 2008 roku zmniejszyło się o 9,1%. Jest to rezultatem zamknięcia hoteli oraz redukcji zatrudnienia w funkcjonujących jednostkach. Tempo zmniejszania obsad w grupach działalności pomocniczych jest szybsze niż w noclegach i gastronomii.

Wskaźnik zatrudnienia na 1 pokój dostępny w oddziałach hotelowych obniżył się z 0,40 do 0,34.

Tabela 18. Przeciętne zatrudnienie w Orbis S.A. (w etatach) za 2008 rok

	2008	2007	% zmiany
I. Usługi hotelowe /1. do 5./	2 287,4	2 512,3	-9,0%
1. Noclegi	912,8	987,6	-7,6%
2. Gastronomia	1 332,9	1 472,2	-9,5%
3. Usługi różne	32,0	38,4	-16,7%
4. Działalność pomocnicza	7,7	11,8	-34,7%
5. Działalność handlowa	2,0	2,3	-13,0%
II. Administracja i dyrekcja	518,2	582,9	-11,1%
III. Eksploatacja nieruchomości	182,6	216,8	-15,8%
IV. Marketing	207,0	203,9	-1,5%
RAZEM:	3 195,2	3 515,9	-9,1%

Spółka zakończyła w I półroczu 2008 roku proces reorganizacji swojej struktury oraz redukcji zatrudnienia. W tym okresie zostały wypłacone odprawy z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia w łącznej wysokości 1 979 tys. zł, z czego

306 tys. zł zostało rozliczone w ciężar utworzonej w 2006 roku rezerwy, natomiast 1 673 tys. zł obciążyło wynik bieżącego okresu.

Koszty świadczeń pracowniczych w 2008 roku zmniejszyły się z 206,9 mln zł do 190,4 mln zł, tj. o 8,0%.

Wynagrodzenia osobowe wyniosły 147,8 mln zł i były niższe o 3,3% w porównaniu do roku 2007.

Hekon – Hotele Ekonomiczne S.A.

Przeciętne zatrudnienie w 2008 roku wyniosło **565** etatów. Koszty świadczeń pracowniczych wyniosły w 2008 roku **29 891 tys. zł.**

UAB Hekon

Przeciętne zatrudnienie w 2008 roku wyniosło **65** etatów. Koszty świadczeń pracowniczych wyniosły w 2008 roku **2 511 tys. zł.**

Orbis Kontrakty Sp. z o.o.

Przeciętne zatrudnienie w 2008 roku wyniosło **5** etatów. Koszty świadczeń pracowniczych wyniosły w 2008 roku **963 tys. zł.**

Grupa Kapitałowa PBP Orbis

Przeciętne zatrudnienie w 2008 roku wyniosło **420** etatów. Koszty świadczeń pracowniczych wyniosły w 2008 roku **34 375 tys. zł.**

Grupa Kapitałowa Orbis Transport

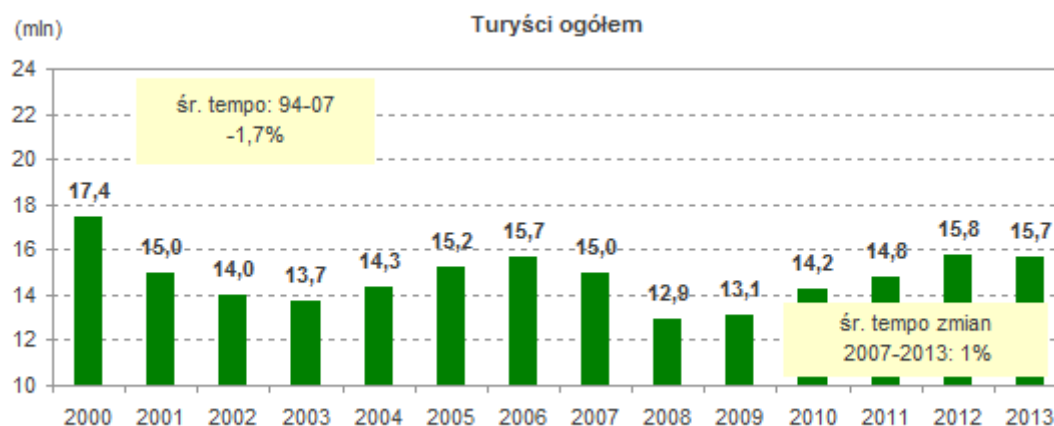
Przeciętne zatrudnienie w 2008 roku wyniosło **861** etatów. Koszty świadczeń pracowniczych wyniosły w 2008 roku **39 132 tys. zł.**

3.3 Perspektywy Grupy Kapitałowej

3.3.1 Prognoza ruchu turystycznego

Według prognoz Instytutu Turystyki liczba przyjazdów turystów ogółem wzrośnie z 15,0 mln w 2007 roku i około 13,1 mln w 2008 zaledwie do 15,8 mln w 2012 i prawie tyłu w 2013 roku. Oznacza to zaledwie osiągnięcie stanu z 2006 roku, a jest zdecydowanym spadkiem, jeśli porównać z rokiem 2000, i daje średnioroczną dynamikę liczby przyjazdów turystów do Polski w latach 2007 - 2013 na minimalnym poziomie 1%..

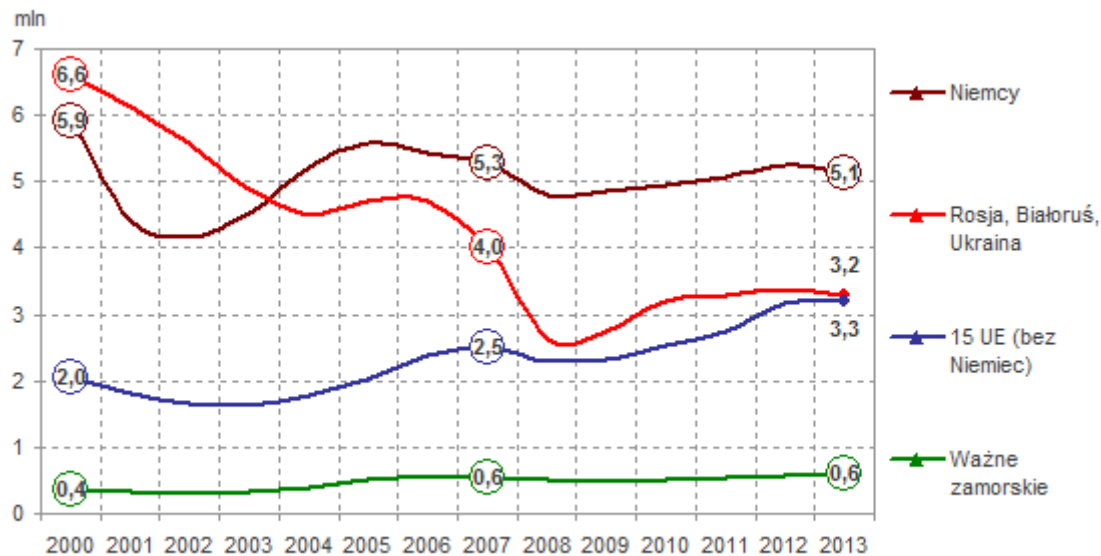
Wykres 7. Przyjazdy turystów w latach 2000 - 2007, oszacowanie na 2008 r. i prognoza do 2013 r.

źródło: oszacowania i prognozy Instytutu Turystyki (XII 2008)

Instytut Turystyki spodziewa się dwuletniego zatrzymania wzrostu ruchu przyjazdowego z nieościennych krajów "15" Unii Europejskiej, Ameryki Północnej i pozostałych krajów zamorskich. Stabilizacji liczby przyjazdów można oczekiwać z Niemiec, po spadku w 2008 roku. Przyjazdy sąsiadów ze wschodu znacznie spadły w 2008 roku, po wejściu Polski do strefy Schengen. Nie jest pewne w jakim tempie te straty będą niwelowane w przyszłości.

Wykres 8. Przyjazdy turystów według głównych grup krajów (w mln)

źródło: oszacowania i prognozy Instytutu Turystyki (XII 2008)

3.3.2 Plany na następne okresy

Spowolnienie wzrostu PKB w Polsce oraz pogorszenie sytuacji gospodarczej w całej Europie może mieć wpływ na przychody hotelarstwa i turystyki. Grupa Kapitałowa Orbis jest na to przygotowana. Spółki szukają oszczędności w umowach outsourcingowych, renegocjują kontrakty z podwykonawcami oraz spowalniają proces inwestycyjny. Dzięki zróżnicowanej bazie hotelowej, wdrożonemu systemowi 'yield management', zbliżającym się ku końcowi procesom restrukturyzacji w spółkach Grupy oraz nastawieniu na bieżącą wnikliwą analizę rentowności i elastyczne reagowanie na zmiany warunków rynkowych, a także dzięki stabilnej sytuacji finansowej można przewidywać spokojny przebieg działalności Grupy Kapitałowej Orbis nawet w dobie kryzysu gospodarczego.

Na dzień 31.12.2008 roku Grupa Kapitałowa Orbis wykazuje zobowiązania obrotowe netto w wysokości 76 mln zł. Kontynuacja działalności przez spółki Grupy jest zapewniona z uwagi na fakt, iż w zobowiązaniach krótkoterminowych kwota ponad 24 mln. zł to otrzymane przedpłaty na usługi turystyczne i hotelarskie, które w przyszłości powiększą przychody i wynik skonsolidowany Grupy (wynika to z sezonowości, specyficznej dla tego rodzaju działalności), jako aktywa trwale klasyfikowane do sprzedaży występują środki transportu wycofane z eksploatacji w działalnościach wynajmu krótkoterminowego i leasingu o wartości ponad 3 mln. zł, które są aktywem stosunkowo płynnym, a wielkość niewykorzystanych linii kredytowych w Grupie to 49 mln. zł.

Program inwestycji Grupy Hotelowej Orbis.

Spowolnienie rozwoju gospodarczego w Polsce skutkowało zmianą planów inwestycyjnych ORBIS S.A. w 2009 r. Analizy wykazały, że w obecnych warunkach rynkowych realizacja wszystkich zaplanowanych w Strategii Grupy Hotelowej Orbis przedsięwzięć rozwojowych i modernizacyjnych, nie zapewni osiągnięcia zakładanych wcześniej wskaźników rentowności.

Łączne wydatki Orbis S.A. na modernizację i rozwój planowane na 2009 r. nie przekroczą 100 mln zł.

Plan wydatków modernizacyjnych dotyczy przede wszystkim hotelu Mercure Hevelius w Gdańsku i obejmuje kontynuację rozpoczętą w 2007 r. i kontynuowaną w 2008 r. kompleksowej modernizacji hotelu w kierunku podniesienia standardu. Zakończenie prac przewidziane jest do końca I połowy 2009 r. W ramach tych wydatków przewidziano także opracowanie dokumentacji projektowej modernizacji hotelu Novotel Centrum w Poznaniu, ukończenie III fazy renowacji hotelu Mercure Grand w Warszawie, rozpoczętą jeszcze w 2008 r., a także rozliczenie prac modernizacyjnych wykonanych w 2008 roku w hotelach Sofitel Victoria, Skalny w Karpaczu. Pozostałe nakłady zostaną przeznaczone na ograniczone modernizacje, głównie w zakresie dostosowania systemów zabezpieczeń hoteli (w szczególności w zakresie ochrony ppoż) do aktualnie obowiązujących przepisów i zakupy środków trwałych, niezbędne do utrzymania obiektów we właściwym stanie technicznym i standardzie operacyjnym.

Projekty rozwojowe dotyczą kontynuacji budowy hoteli ekonomicznych (Ibis i Etap) w Kielcach, Toruniu i Krakowie, a także realizacji budowy hotelu Novotel w Łodzi na podstawie umowy deweloperskiej. W ramach przyjętego na 2009 r.

planu inwestycyjnego Grupa Hotelowa Orbis przewidziała także środki na przygotowanie dokumentacji projektowej pod budowę kolejnych hoteli w wybranych miastach oraz na zakup nowych działek.

Program zmian w Grupie Kapitałowej PBP Orbis.

W 2009 roku planowana jest kontynuacja procesu restrukturyzacji Spółki. Jego celem jest optymalizacja procesu zarządzania oraz wykorzystania zasobów Spółki poprzez:

- kontynuację przekształceń organizacyjnych spółki po przyjęciu w styczniu 2009 nowego regulaminu organizacyjnego spółki, sankcjonującego zmiany,
- kontynuację prac wdrożeniowych w zakresie implementacji nowych systemów IT m.in. w obszarach: sprzedażowym, finansowo-księgowym, kadrowo-płacowym, kanałów dystrybucji.
- wdrażanie i wykorzystywanie nowej strategii komunikacji marketingowej.

Program zmian w Grupie Kapitałowej Orbis Transport.

Cele strategiczne Spółki i Grupy na 2009 rok nie ulegają zmianom. Trendy rozwojowe będą kontynuowane w każdej z podstawowych działalności Spółki oraz w spółkach zależnych:

- pion przewozów autokarowych – kontynuacja programu redukcji kosztów realizacji przewozów poza sezonem, racjonalizacja istnienia i przebiegu linii i ujednolicenie rozkładów oraz objęcie siecią anten większości miast w Polsce w ramach istniejącej struktury, zwiększenie wypełnienia poprzez akcje promocyjne i marketingowe, realizacja programu promowania marki połączona z wykorzystaniem autokarów podwykonawców, dalsza optymalizacja kosztów, m.in. poprzez zmiany organizacyjne i restrukturyzacyjne w Grupie,
- pion CFM – utrzymanie poziomu obsługiwanej floty, stabilizacja poziomu marży, redukcja kosztów obsługi floty, drożenie w pełni zintegrowanego systemu obsługi działalności CFM
- pion RaC – utrzymanie pozycji lidera w segmencie biznesowym, zwiększanie udziału w rynku „walk-in” oraz dalsza optymalizacja kosztów i zmiany organizacyjne,
- przewozy lokalne - wzrost rentowności poprzez weryfikację i ujednolicenie taryf biletowych oraz przebudowę rozkładów jazdy,
- działalność parkingowa – poprawa obłożenia parkingów poprzez współpracę nie tylko z hotelami, ale i z okolicznymi biurami, podniesienie cen abonamentów i pojedynczych biletów parkingowych,

4. WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ORBIS

4.1 Rachunek zysków i strat

Tabela 19. Rachunek zysków i strat Grupy Kapitałowej Orbis

w tys. zł	2008	2007	% zmiany
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 175 610	1 164 361	1,0%
% udział w przychodach ogółem*	98,65%	91,54%	
Koszt własny sprzedaży	(889 238)	(844 211)	5,3%
koszty sprzedaży i marketingu	(65 701)	(65 543)	0,2%
koszty ogólnego zarządu	(162 152)	(162 788)	-0,4%
w tych:			
- koszty amortyzacji	(177 153)	(153 460)	15,4%
- koszty zatrudnienia	(297 246)	(307 946)	-3,5%
- koszty usług obcych	(413 384)	(389 934)	6,0%
% udział w kosztach ogółem**	95,72%	97,05%	
Pozostałe przychody operacyjne	16 147	107 614	-85,0%
Pozostałe koszty operacyjne	(23 966)	(16 303)	47,0%
Aktualizacja wartości niefinansowych aktywów trwałych	10 035	26 041	-61,5%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej - EBIT	60 735	209 171	-71,0%
Przychody finansowe	0	51	-100,0%
Koszty finansowe	(25 997)	(16 281)	59,7%
Udział w zyskach netto jednostek stowarzyszonych	904	78	1059,0%
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	35 642	193 019	-81,5%
Podatek dochodowy	(9 530)	(38 821)	-75,5%
Straty z działalności zaniechanej	0	0	
Zysk (strata) netto	26 112	154 198	-83,1%
marża EBIT (EBIT/Przychody)	5,2%	18,0%	-12,8pp
EBITDA	237 888	362 631	-34,4%
marża EBITDA (EBITDA/Przychody)	20,2%	31,1%	-10,9pp

* Przychody ogółem rozumiane są jako suma przychodów ze sprzedaży, pozostałych operacyjnych i finansowych.

** Koszty ogółem rozumiane są jako suma kosztu własnego sprzedaży, kosztów sprzedaży i marketingu, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych.

W 2008 roku Grupa Kapitałowa Orbis wypracowała **przychody ze sprzedaży** na poziomie zbliżonym do roku 2007. Tradycyjnie z uwagi na rozmiary działalności największy wpływ na poziom przychodów ze sprzedaży wywarła Grupa Hotelowa Orbis (66% ogółu przychodów). Oddane w pierwszym półroczu 2008 roku do użytkowania dwa nowe hotele marki Etap oraz częściowo udostępniony dla gości Mercure Grand w Warszawie zaczęły pod koniec roku generować planowane przychody. Kolejne dwa hotele marki Etap oddane do eksploatacji w czwartym kwartale 2008 roku są dopiero w fazie rozruchu i należy się spodziewać osiągnięcia przez nich pełnych możliwości dopiero w kolejnych okresach. Niestety spadek liczby turystów odwiedzających nasz kraj pod koniec 2008 roku spowodowany światowym kryzysem finansowym stał się istotnym czynnikiem ograniczającym.

Koszt własny sprzedaży Grupy Kapitałowej zwiększył się w 2008 roku w stosunku do roku 2007, między innymi w wyniku otwarcia czterech hoteli marki Etap. Tradycyjnie największy wzrost kosztów dotyczy amortyzacji majątku

trwałego, jako skutek poniesienia dużych nakładów inwestycyjnych. **Koszty sprzedaży i marketingu** oraz **koszty ogólnego zarządu** w 2008 roku pozostały na poziomie roku poprzedniego.

Pozostałe przychody operacyjne Grupy w okresie 12 miesięcy 2008 roku w porównaniu do w 2007 roku wykazały znaczący spadek. Taki stan spowodowany jest ujęciem w 2007 roku osiągniętego zysku na sprzedaży m.in. dwóch hoteli przez Orbis S.A. oraz nieruchomości stanowiącej majątek PKS Gdańsk Sp. z o.o.

Pozostałe koszty operacyjne wzrosły w 2008 roku w porównaniu do roku 2007. Wpływ na to miały koszty restrukturyzacji zatrudnienia w PBP Sp. z o.o., co związane jest ze zmianami organizacyjnymi zachodzącymi w tej spółce, oraz kosztami ugody w Orbis S.A.

Nie wystąpiły **przychody finansowe**, natomiast **koszty finansowe** w Grupie, na które składają się głównie odsetki od kredytów i pożyczek, w 2008 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2007 odnotowały wzrost.

Grupa Kapitałowa Orbis zamknęła rok 2008 zyskiem netto **26 112 tys. zł**, odczuwając wpływ pogarszającej się koniunktury. Jednocześnie uzyskała wynik **EBITDA** w wysokości **237 888 tys. zł**. Wynik ten pozostaje rezultatem na dobrym poziomie, zwłaszcza porównując go z poprzednim rokiem po wyeliminowaniu zysku na transakcjach sprzedaży nieruchomości oraz innych operacji jednorazowych.

Tabela 20. Prezentacja wyniku po eliminacji zdarzeń jednorazowych

w tys. zł	12 miesięcy zakończone 31.12.2008	12 miesięcy zakończone 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007
EBITDA	237 888	362 631	-34,40%
1. sprzedaż nieruchomości	(3 028)	(90 674)	
2. aktualizacja niefinansowych aktywów trwałych	(10 035)	(26 041)	
3. ugoda w sprawie sporej dot. nieruchomości	7 000		
EBITDA "pro forma"	231 825	245 916	-5,73%

4.2 Wyniki operacyjne wiodących spółek Grupy Kapitałowej

Wyniki finansowe Grupy i spółek są konsekwencją efektów operacyjnych. Poniżej przedstawiamy podstawowe wskaźniki operacyjne osiągnięte przez poszczególne spółki Grupy Kapitałowej wraz z ich komentarzem.

4.2.1 Grupa Hotelowa Orbis

Grupa Hotelowa Orbis wypracowała **przychody ze sprzedaży** za 12 miesięcy 2008 roku na zbliżonym poziomie do 2007 roku. Nowo oddane do użytku hotele stopniowo rozwijają działalność, a co za tym idzie zaczynają generować planowane przychody. Niestety pojawiające się w czwartym kwartale 2008 roku coraz silniejsze symptomy kryzysu finansowego wpłynęły na zmniejszenie liczby turystów odwiedzających nasz kraj w tym okresie i osiągnięcie przez Grupę niższych niż przewidywano wcześniej przychodów. Porównując osiągnięty przez Grupę Hotelową Orbis **zysk operacyjny EBIT** za 2008 rok z rokiem poprzednim, wykazał on spadek. Wynika on w dużej mierze z faktu, że na wynik roku poprzedniego wpłynął duży zysk ze sprzedaży nieruchomości oraz wyższa kwota przychodu z aktualizacji aktywów trwałych (różnica między sumą zdarzeń jednorazowych w 2008 i 2007 roku to 73 mln zł)

Tabela 21. Wyniki finansowe Grupy Hotelowej Orbis

w tys. zł	2008	2007	% zmiana
Grupa Hotelowa Orbis			
Przychody netto ze sprzedaży	772 967	772 882	0,0%
EBIT	74 046	183 456	-59,6%
EBITDA	215 542	306 006	-29,6%
Zysk netto	43 614	134 719	-67,6%

Grupa Kapitałowa Orbis
Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej – 2008 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W 2008 roku Grupa odnotowała wzrost liczby pokoi na skutek oddania do eksploatacji czterech hoteli marki Etap oraz częściowo udostępnienia dla gości hotelu Mercure Grand w Warszawie. Hotele oddane do eksploatacji w 2008 roku przechodziły fazę rozwoju i nie generowały maksymalnych przychodów, dlatego przychód na jeden dostępny pokój (RevPAR) w 2008 roku w porównaniu z rokiem poprzednim był tylko nieznacznie wyższy pomimo wzrostu średniej ceny za pokój. Czynnikiem zewnętrznym, który wpłynął na wyniki Grupy, jest spadek turystów odwiedzających nasz kraj, co znalazło odzwierciedlenie we frekwencji oraz w strukturze gości hotelowych w 2008 roku (wzrost udziału gości krajowych).

Tabela 22. Wskaźniki operacyjne Grupy Hotelowej Orbis

wskaźniki	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończone. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %
frekwencja	53,60%	55,10%	-1,50pp
średnia cena za pokój (ARR) w zł	232,3	221,5	4,88%
przychód na jeden dostępny pokój (RevPAR) w zł	124,5	122,1	1,97%
liczba sprzedanych pokojonocy	2 072 287	2 175 343	-4,74%
liczba pokoi	10 843	10 285	5,43%
struktura sprzedanych pokojonocy w %			zmiana w pkt %
Polacy	47%	43%	4,00pp
cudzoziemcy	53%	57%	-4,00pp
klienci biznesowi	66%	65%	1,00pp
klienci turystyczni	34%	35%	-1,00pp

*tabela zawiera wyniki zbiorcze hoteli należących do spółek Orbis S.A. i Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. (bez Wilna)

4.2.2 Grupa Kapitałowa PBP Orbis

W 2008 roku spółka PBP Orbis Sp. z o.o. podlegała procesowi restrukturyzacji. W czwartym kwartale 2008 roku restrukturyzacja spółki PBP Orbis Sp. z o.o. weszła w decydującą fazę. Nowa struktura stawia na koncentrację działań w ramach wyspecjalizowanych linii biznesowych (turystyka wyjazdowa, turystyka przyjazdowa i krajowa, obsługa podróżnicza i dystrybucja). W ramach centralizacji zarządzania zlikwidowane zostały oddziały, a ich działalność i pracownicy zostali organizacyjnie przeniesieni do spółki. Nowo przygotowywana strategia i organizacja spółki w średniookresowej perspektywie czasowej zaprocentuje zwiększeniem wyniku finansowego.

Tabela 23. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej PBP Orbis

w tys.zł	2008	2007	% zmiana
Grupa Kapitałowa PBP Orbis			
Przychody netto ze sprzedaży	258 023	240 163	7,4%
EBIT	(6 568)	(7 198)	8,8%
EBITDA	(3 724)	(4 576)	18,6%
Zysk/strata netto	(5 796)	(7 601)	23,7%

W 2008 r. z usług PBP Orbis skorzystało łącznie ponad milion osób. Nie jest to mało, jednak oznacza spadek liczby klientów w stosunku do roku poprzedniego, na który złożyły się przede wszystkim gorsze wyniki w zagranicznej turystyce przyjazdowej. Jedną z głównych przyczyn okazały się wzrost kursu złotego w stosunku do USD i EUR przez większą część roku, co pogarszało konkurencyjność oferty polskiej na rynkach zagranicznych, oraz kryzys gospodarczy, który drastycznie ograniczył liczbę przyjazdów do Polski w ostatnim kwartale roku.

Grupa Kapitałowa Orbis
Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej – 2008 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Doskonale natomiast rozwijał się przez większą część roku segment zagranicznej turystyki wyjazdowej, gdzie odnotowano przyrost liczby obsługiwanych klientów, pomimo znaczącego pogorszenia w czwartym kwartale. Szczególnie duże zainteresowanie klientów dotyczyło imprez własnych organizowanych przez Centrum Turystyki Wyjazdowej oraz rezerwacji hotelowych dokonywanych przez Centrum Podróży Korporacyjnych w zakresie obsługi podróży służbowych.

Tabela 24. Wskaźniki branżowe Grupy Kapitałowej PBP Orbis

	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %
liczba klientów korzystających z usług PBP Orbis	1 008 439	1 132 004	-10,92%
liczba uczestników wyjazdów zagranicznych zakupionych lub organizowanych przez PBP Orbis	88 781	70 519	25,90%
liczba turystów zagranicznych którzy odwiedzili Polskę z PBP Orbis (razem turyści obsługiwani przez Centrum Turystyki Przyjazdowej i oddziały terenowe)	59 315	79 035	-24,95%

4.2.3 Grupa Kapitałowa Orbis Transport

Przychody netto ze sprzedaży Grupy Kapitałowej Orbis Transport ukształtowały się w 2008 r. na poziomie niższym niż w 2007 roku, co jest przede wszystkim efektem zmniejszenia skali w zakresie międzynarodowych przewozów autokarowych. Osiągnięcie ujemnego poziomu EBIT przez Grupę wynika głównie z pogorszenia się sytuacji na rynku międzynarodowych przewozów autokarowych. W efekcie spółki Grupy na działalności związanej z przewozem pasażerów i obsługą międzynarodowych połączeń poniosły stratę operacyjną. Strata ta została po części zrekomensowana przez dodatnie wyniki działalności wynajmu krótko i długoterminowego.

Tabela 25. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Orbis Transport

w tys. zł	2008	2007	% zmiana
Grupa Kapitałowa Orbis Transport			
Przychody netto ze sprzedaży	170 788	176 154	-3,0%
EBIT	(4 540)	34 284	113,2%
EBITDA	28 509	62 637	54,5%
Zysk/strata netto	(13 129)	25 547	151,4%

W 2008 roku w porównaniu z rokiem 2007 odnotowano spadek liczby osób przewiezionych autokarami Grupy Orbis Transport. Spowodowane jest to głównie zakończeniem boomu na wyjazdy zagraniczne po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej oraz dalszym rozwojem tanich linii lotniczych. Następstwem spadku liczby pasażerów jest ograniczenie nierentownych połączeń (co przekłada się na zmniejszenie liczby przejechanych kilometrów), przeprowadzone w zaplanowanej i zatwierdzonej strategii Spółki, nastawionej na zachowanie pozycji rynkowej i możliwość skutecznej walki z konkurencją, przy jednoczesnym zachowaniu dobrych wyników finansowych. Działalność krótkoterminowego wynajmu samochodów w 2008 roku w porównaniu z okresem roku 2007 odnotowała spadek liczby wynajętych samochodów, spowodowany stale rosnącą konkurencją w tym segmencie. Natomiast pion Hertz Lease odnotował zauważalny wzrost liczby nowo wyleasingowanych samochodów.

Tabela 26. Wskaźniki branżowe Grupy Kapitałowej Orbis Transport

	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %
liczba osób przewiezionych autokarami Grupy Orbis Transport	4 075 698	7 185 091	-43,28%
Liczba kilometrów przejechanych przez autokary Grupy Orbis Transport	27 706 277	33 779 026	-17,98%
Liczba samochodów wynajmowanych w ramach Hertz RaC	66 969	69 766	-4,01%
liczba samochodów wyleasingowanych w ramach Hertz Lease (nowe umowy)	894	757	18,10%

5. BILANS GRUPY KAPITAŁOWEJ ORBIS

5.1 Opis pozycji bilansowych

Tabela 27. Bilans skonsolidowany Grupy Kapitałowej Orbis

w tys. zł	2 008	2 007	% zmiana w ciągu 12 miesięcy zakończonych 31.12.2008
Aktywa trwałe	2 252 073	2 106 989	6,9%
% udział w sumie bilansowej	90,2%	89,1%	
Aktywa obrotowe	238 724	246 897	-3,3%
% udział w sumie bilansowej	9,6%	10,4%	
Aktywa trwałe przeznaczone na sprzedaż	5 240	10 745	-51,2%
% udział w sumie bilansowej	0,2%	0,5%	
RAZEM AKTYWA	2 496 037	2 364 631	5,6%
Kapitał własny	1 806 758	1 798 306	0,5%
% udział w sumie bilansowej	72,4%	76,1%	
Zobowiązania	689 279	566 325	21,7%
% udział w sumie bilansowej	27,6%	23,9%	
RAZEM PASYWA	2 496 037	2 364 631	5,6%

Aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to główny element Aktywów trwałych. Wśród nich najważniejszymi pozycjami są budynki hotelowe, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej oraz grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntów. Największy wpływ na kształtowanie się poziomu tej grupy aktywów mają zmiany w bilansie jednostki dominującej, ponieważ to majątek tej jednostki przeważa w ogólnej wartości rzeczowego majątku trwałego. Wartość Rzeczowych aktywów trwałych w 2008 roku systematycznie rośnie w wyniku ponoszonych nakładów inwestycyjnych. W grupie hotelowej oddano do eksploatacji cztery nowe hotele Etap oraz częściowo hotel Mercure Grand w Warszawie. Kontynuuje się modernizację obiektów oraz budowę kolejnych nowych hoteli. Jednocześnie zwiększeniu ulega flota samochodów, będących własnością Orbis Transport Sp. z o.o. dla celów wynajmu krótko i długoterminowego.

Aktywa obrotowe

W Aktywach obrotowych dominują trzy pozycje: Należności krótkoterminowe inne, Należności handlowe oraz Środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Pierwszą co do wielkości pozycją są Należności krótkoterminowe inne. Wzrost tej pozycji w ciągu 12 miesięcy wynika ze wzrostu należności publicznoprawnych z tytułu VAT, co z kolei spowodowane zostało ponoszonymi sukcesywnie, zwłaszcza w Orbis S.A., dużymi wydatkami inwestycyjnymi generującymi taką należność. Na wielkość drugiej z wymienionych pozycji ma wpływ poziom obrotów w działalności hotelarskiej, transportowej i obsługi turystycznej. Wartość tej pozycji rośnie na skutek sezonowego zwiększania się obrotów. Wartość Środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w 2008 nie dogoniła wartości na koniec roku 2007. Było to efektem m.in. zwiększonego zapotrzebowania na pieniądź w związku z nakładami inwestycyjnymi w Orbis S.A. oraz spłatami kredytów.

Zobowiązania długoterminowe

W Zobowiązaniach długoterminowych Grupy Orbis prezentowanych jest 5 pozycji. Największą z nich stanowią kredyty i pożyczki. W stosunku do 2007 roku stan zadłużenia z tego tytułu wykazał wzrost, co było spowodowane przede wszystkim wykorzystaniem przez Orbis S.A. kolejnych transz inwestycyjnego kredytu terminowego. Od początku roku Orbis S.A. wykorzystał 190 mln zł kredytu, przy jednoczesnym przekwalifikowaniu kwoty 94 mln zł kredytu długoterminowego do zobowiązań krótkoterminowych. Kolejne dwie istotne pozycje to Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne. Pierwsza z nich odnotowała spadek, druga pozostała na poziomie z roku ubiegłego.

Zobowiązania krótkoterminowe

W zobowiązaniach krótkoterminowych dominują Kredyty i pożyczki. W ciągu 12 miesięcy pozycja ta wykazała wzrost głównie z powodu reklasyfikacji kredytu długoterminowego w Orbis S.A. Znaczącą pozycją w tej grupie są również zobowiązania handlowe, których wartość związana jest głównie z sezonowym kształtowaniem się obrotów handlowych w obsługiwanych w Grupie Kapitałowej segmentach rynku. Zobowiązania te wykazały spadek, co można tłumaczyć gorszą koniunkturą i zmniejszeniem obrotów w ostatnim kwartale roku. Trzecie co do wielkości Zobowiązania krótkoterminowe inne pozostały na poziomie z roku poprzedniego.

Wypłata dywidendy

Orbis S.A.

W dniu 19 czerwca 2008 r. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Orbis S.A., podczas którego powzięto uchwały dotyczące między innymi: zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Orbis S.A., zatwierdzenia sprawozdania finansowego Orbis S.A., podziału zysku netto za 2007 rok, przeznaczając 18,4 mln, zł, tj. 0,40 zł na jedną akcję na dywidendę, zatwierdzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Orbis S.A., udzielenia absolutorium członkom Zarządu i Rady Nadzorczej z wykonania przez nich obowiązków w 2007 roku. Pełna treść uchwał znajduje się na stronie internetowej spółki www.orbis.pl. Dywidenda została wypłacona akcjonariuszom Orbis S.A. w dniu 1 sierpnia 2008 roku.

Orbis Kontrakty Sp. z o.o.

Na mocy uchwały nr IV ZZW z dnia 18 marca 2008 roku, dywidenda w wysokości 6 400 tys. zł należna Orbis S.A. oraz dywidenda w wysokości 1 600 tys. zł należna Hekon – Hotele Ekonomiczne S.A. Dywidenda została wypłacona.

Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.

Dywidenda w wysokości 38 835 tys. zł należna Orbis S.A. na mocy uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 26 czerwca 2008 roku. Dywidenda została wypłacona.

5.2 Kredyty i pożyczki

Tabela 28. Kredyty i pożyczki otrzymane na 31.12.2008.

Dłużnik	Wierzyciel	Tytuł zobowiązania	Waluta	31.12.2008	31.12.2007	Oprocentowanie	Termin spłaty
Orbis S.A.	Umowa kredytów terminowych z Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. i Societe Generale S.A. Oddział w Polsce (Główni Powołani Organizatorzy) oraz Bankiem Zachodnim WBK S.A. i Calyon (Organizatorzy)	kredyt terminowy	PLN	381 105	227 213	WIBOR + marża	10.11.2012
Orbis Transport Sp. z o.o.	Kredyt Bank S.A.	kredyt	PLN	1 250	1 875	WIBOR 1M + marża	31.12.2009: 625; 31.12.2010: 625
Orbis Transport Sp. z o.o.	Kredyt Bank S.A.	kredyt	PLN	1 250	1 875	WIBOR 1M + marża	31.12.2009: 625; 31.12.2010: 625
Orbis Transport Sp. z o.o.	Kredyt Bank S.A.	kredyt	PLN	26 202	34 018	WIBOR O/N + marża	30.01.2010
Orbis Transport Sp. z o.o.	Kredyt Bank S.A.	kredyt	PLN CHF	11 813 4 217	9 115 4 217	Libor 1M + marża	31.01.2009
Orbis Transport Sp. z o.o.	Societe Generale	kredyt	PLN	9 738	0	WIBOR 1M + marża	31.01.2010
PBP Orbis Sp. z o.o.	Kredyt Bank S.A.	kredyt	PLN	2 365	1 252	WIBOR O/N + marża	31.01.2009
PBP Orbis Sp. z o.o.	Kredyt Bank S.A.	kredyt	PLN	0	871	WIBOR 1M + marża	31.01.2009
Razem			PLN	433 723	276 219		
			CHF	4 217	4 217		

W 2008 roku Grupa Kapitałowa skorzystała z zasilania zewnętrznego w kwocie 220 344 tys. zł i dokonała spłaty 68 620 tys. zł kredytów. W tym samym okresie Grupa nie udzieliła pożyczek.

6. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Tabela 29. Przepływy pieniężne netto Grupy Kapitałowej Orbis

w tys. zł	2008	2007	% zmiany
Przepływ y z działalności operacyjnej	155 347	185 114	-16,1%
Przepływ y z działalności inwestycyjnej	(306 443)	(112 473)	-172,5%
Przepływ y z działalności finansowej	110 482	(73 536)	-
Razem przepływy pieniężne netto	(40 614)	(895)	-4437,9%
Środki pieniężne na koniec okresu	65 738	106 352	-38,2%

W 2008 roku Grupa Kapitałowa Orbis odnotowała dodatnie przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej oraz z działalności finansowej. Przepływy netto z obu tych działalności nie pokryły w całości ujemnego salda z działalności inwestycyjnej, w wyniku czego w 2008 roku Grupa odnotowała ogółem ujemne przepływy pieniężne netto.

Działalność operacyjna

Grupa Kapitałowa Orbis wykazała w ciągu roku dodatnie przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej. Mimo istotnie słabszego niż rok wcześniej zysku przed opodatkowaniem, przepływy pozostały na niezłym poziomie. Zaważyły na tym głównie dodatnie korekty wyniku. Największa i decydująca to amortyzacja. Drugą co do wielkości była korekta z tytułu odsetek. Na zmniejszenie salda przepływów netto istotnie wpłynęła zmiana stanu należności.

Działalność inwestycyjna

W 2008 roku Grupa Kapitałowa Orbis uzyskała ujemne przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej. Ich wartość w porównaniu z okresem 2007 roku jest zauważalnie niższa. Na uzyskanie takiego rezultatu największy wpływ wywarła spółka Orbis S.A. poprzez zaangażowanie większych środków finansowych w nowe inwestycje hotelowe, a w dalszej kolejności Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. ponosząc wydatki przed otwarciem hoteli oraz spółka Orbis Transport Sp. z o.o. poprzez zrealizowanie zakupów samochodów osobowych przeznaczonych do wynajmu długo i krótkoterminowego. Głównym źródłem dodatnich wpływów z działalności inwestycyjnej były przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, przede wszystkim środków transportu przez spółkę Orbis Transport Sp. z o.o., jednak ich wartość była nieznaczna w porównaniu do pozycji ujemnych.

Działalność finansowa

W ciągu 2008 roku Grupa Kapitałowa Orbis osiągnęła dodatnie przepływy z działalności finansowej. Na taki wynik największy wpływ miały: spółka Orbis S.A., która zaciągnęła kolejne transze inwestycyjnego kredytu terminowego w wysokości 190 mln zł, a także w dużo mniejszym stopniu spółki Orbis Transport Sp. z o.o. i PBP Orbis Sp. z o.o.. Największym ujemnym wydatkiem z tej działalności były spłaty kredytów oraz poniesione koszty ich obsługi, a w następnej kolejności wypłata dywidendy dla akcjonariuszy Orbis S.A..

7. ANALIZA WSKAŹNIKOWA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Na podstawie sprawozdań finansowych (rachunek zysków i strat oraz bilans) przeprowadzono analizę obejmującą wskaźniki rentowności, aktywności i finansowania.

7.1 Wskaźniki rentowności

Wskaźnik rentowności kapitału (ROE)

	2008	2007
Zysk (strata) netto	26 112	154 198
Kapitał własny BO	1 798 306	1 659 620
Kapitał własny BZ	1 806 758	1 798 306
Rentowność kapitału własnego	1,4%	8,9%

Wskaźnik ten pokazuje stopę zysku generowaną przez inwestowany w przedsiębiorstwo kapitał. W 2008 roku wskaźnik ten zmalał z powodu niższego zysku netto za ten okres niż rok wcześniej i nieco wyższej wypłaty dywidendy dla akcjonariuszy Orbis S.A.

Wskaźnik rentowności aktywów (ROA)

	2008	2007
Zysk (strata) netto	26 112	154 198
Aktywa razem BO	2 364 631	2 262 952
Aktywa razem BZ	2 496 037	2 364 631
Rentowność aktywów	1,1%	6,7%

Wskaźnik ten pokazuje stopę zysku generowaną przez aktywa przedsiębiorstwa. Na spadek wskaźnika rentowności aktywów w 2008 roku dominujący wpływ miał zysk netto.

Wskaźnik rentowności sprzedaży netto (ROS)

	2008	2007
Zysk (strata) netto	26 112	154 198
Przychody ze sprzedaży prod., tow. i materiałów	1 175 610	1 164 361
Rentowność sprzedaży netto	2,2%	13,2%

Wskaźnik ten pokazuje jaki zysk netto generuje jedna jednostka sprzedaży. Na spadek rentowności sprzedaży netto dominujący wpływ miały niższe niż rok wcześniej przychody z tytułu sprzedaży majątku trwałego i z tytułu wyceny tego majątku.

7.2 Wskaźniki aktywności

Okres spływu należności

	2008	2007
Należności handlowe BO	60 625	55 263
Należności handlowe BZ	67 357	60 625
Przychody ze sprzedaży prod., tow. i materiałów	1 175 610	1 164 361
Liczba dni	360	360
Szybkość obrotu należności	19,6	17,9

Wskaźnik ten pokazuje po ilu dniach średnio następuje spłata należności. Na koniec 2008 roku jest on nieznacznie wyższy, ale nadal jest to krótki termin (ok. 2,8 tygodnia), co świadczy o tym, że nie występuje zamrożenie środków na stanie należności.

Szybkość regulowania zobowiązań

	2008	2007
Zobowiązania handlowe BO	93 002	89 323
Zobowiązania handlowe BZ	81 915	93 002
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	889 238	844 211
Liczba dni	360	360
Szybkość obrotu zobowiązań	35,4	38,9

Wskaźnik ten pokazuje po ilu dniach średnio następuje regulowanie zobowiązań. W 2008 roku wskaźnik ten nieznacznie spadł w porównaniu ze stanem na koniec 2007 roku.

Szybkość obrotu zapasów

	2008	2007
Zapasy BO	9 403	9 188
Zapasy BZ	7 161	9 403
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	889 238	844 211
Liczba dni	360	360
Szybkość obrotu zapasów	3,4	4,0

Wskaźnik ten pokazuje ile dni średnio trwa cykl obrotu zapasami. W 2008 roku Grupa skróciła cykl obrotu zapasami, co świadczy o wyższej efektywności ich wykorzystania.

7.3 Wskaźniki finansowania

Stopa zadłużenia

	2008	2007
Zobowiązania ogółem	689 279	566 325
Suma pasywów	2 496 037	2 364 631
Stopa zadłużenia	27,6%	23,9%

Stopa zadłużenia informuje o stopniu w jakim aktywa są finansowane kapitałem obcym. W 2008 roku wskaźnik ten wzrósł z uwagi na wykorzystanie kolejnych rat kredytu inwestycyjnego na finansowanie strategii Grupy Hotelowej Orbis oraz zakupy nowych środków transportu do działalności wynajmu.

Wskaźnik pokrycia odsetek

	2008	2007
EBITDA	237 888	362 631
Splata odsetek	19 494	16 371
Wskaźnik pokrycia odsetek	12,2	22,2

Wskaźnik określa obciążenie przedsiębiorstwa spłatą odsetek. Wskaźnik ten obniżył się w 2008 roku, nadal jednak prezentuje bardzo bezpieczny poziom, gdyż EBITDA mogłaby pokryć 12-krotnie wyższe kwoty odsetek.

Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym

	2008	2007
Kapitały własne	1 806 758	1 798 306
Aktywa trwałe	2 252 073	2 106 989
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym	80,2%	85,3%

Wskaźnik pokazuje jaki procent aktywów trwałych finansowany jest kapitałem własnym. Wskaźnik ten utrzymuje bardzo bezpieczny poziom, gdyż wzrost aktywów wynikający z przeprowadzonych w 2008 roku inwestycji został pokryty w znacznej części z zatrzymanego zysku roku 2007 i zysku za bieżący okres.

Wskaźnik bieżącej płynności

	2008	2007
Aktywa obrotowe	238 724	246 897
Zobowiązania krótkoterminowe	314 843	269 116
Wskaźnik bieżącej płynności	0,76	0,92

Wskaźnik bieżącej płynności informuje ile razy aktywa obrotowe pokrywają zobowiązania krótkoterminowe. W 2008 roku wskaźnik ten nieznacznie obniżył się (patrz pkt 3.3.2 niniejszego sprawozdania).

8. WYDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU

- dnia 16 stycznia 2009 roku Emitent przekazał do wiadomości publicznej aktualizację strategii rozwoju Grupy Hotelowej Orbis na lata 2009 - 2011 (patrz raport bieżący 3/2009). Aktualizacja dotyczy zmiany prognozowanego wyniku finansowego (EBITDA) Grupy Hotelowej Orbis na rok 2009 oraz odwołania prognozy wyników finansowych Grupy Hotelowej Orbis na rok 2010 i 2011.
- dnia 27 stycznia 2009 roku Fitch Ratings zmienił perspektywę ratingu dla Orbis S.A. ze stabilnej na negatywną. Długoterminowy rating krajowy został utrzymany na poziomie BBB+(pol), (patrz raport bieżący 5/2009).
- dnia 28 stycznia 2009 roku Emitent złożył w Pierwszym Mazowieckim Urzędzie Skarbowym zgłoszenie aktualizujące NIP-2 o ustaniu z dniem 31 grudnia 2008 roku bytu prawnego Podatkowej Grupy Kapitałowej Orbis.

9. INFORMACJA O PODMIOCIE UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

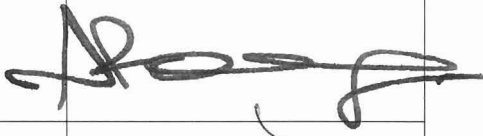
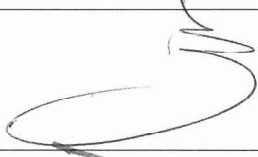
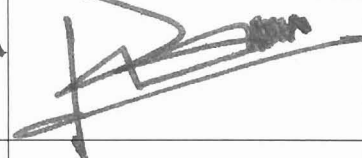
- Dnia 1 czerwca 2005 r. Emitent zawarł umowę z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. na przegląd i badanie sprawozdań finansowych Orbis S.A. i Grupy Kapitałowej Orbis S.A. Umowa obejmowała przegląd półrocznych sprawozdań finansowych, jednostkowych i skonsolidowanych, za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2005, 2006 i 2007r. oraz badanie rocznych sprawozdań finansowych, jednostkowych i skonsolidowanych, za 2005, 2006 i 2007 r.
Łączna kwota netto wynagrodzenia należnego lub wypłaconego z tytułu badania sprawozdań jednostkowych i skonsolidowanych Orbis S.A. w 2008 roku wyniosła 453 tys. zł (627 tys. zł w 2007 roku). Łączna kwota wynagrodzenia należnego lub wypłaconego podmiotowi uprawnionemu do badania sprawozdań finansowych z pozostałych tytułów (szkolenie, doradztwo) wyniosła w 2008 roku 39 tys. zł (w 2007 roku 258 tys. zł).
- Dnia 3 lipca 2008 r. Emitent zawarł umowę z Deloitte Audyt Sp. z o.o. na przegląd i badanie sprawozdań finansowych Orbis S.A. Umowa obejmuje przegląd półrocznych sprawozdań finansowych, jednostkowych i skonsolidowanych, za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2008, 2009 i 2010r. oraz badanie rocznych sprawozdań finansowych, jednostkowych i skonsolidowanych, za 2008, 2009 i 2010 r.
Łączna kwota netto wynagrodzenia należnego lub wypłaconego z tytułu badania sprawozdań jednostkowych i skonsolidowanych Orbis S.A. w 2008 roku wyniosła 712 tys. zł (w 2007 roku nie wystąpiła wypłata wynagrodzenia). Spółka Deloitte Audyt Sp. z o.o. w 2008 r. nie wykonywała innych prac na rzecz Orbis S.A.

10. OCENA RÓŻNIC MIĘDZY WYNIKAMI PROGNOZOWANYMI I OSIĄGNIĘTYMI

W skład Grupy Hotelowej Orbis wchodzi Orbis S.A., Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A., UAB Hekon i Orbis Kontrakty Sp. z o.o. Zaktualizowana prognoza, opublikowana raportem bieżącym nr 30/2008, przewidywała osiągnięcie w całym 2008 roku łącznego wyniku EBITDA dla Grupy Hotelowej Orbis w wysokości 230 mln zł. Wypracowany w ciągu dwunastu miesięcy 2008 roku wynik EBITDA wyniósł 216 mln zł.

Grupa Kapitałowa Orbis
Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej - 2008 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
2009.03.30	Jean-Philippe Savoye	Prezes Zarządu	
2009.03.30	Ireneusz Andrzej Węglowski	Wiceprezes Zarządu	
2009.03.30	Yannick Yvon Rouvrais	Członek Zarządu	
2009.03.30	Marcin Szewczykowski	Członek Zarządu	